PROVINCIE UTRECHT

Begroting 2025 – Bijlagen niet ter vaststelling

Publicatiedatum: 25 september 2024

Status: Openbaar

Referentienummer: UTPS-490415163-176

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1
Bijlage 1 - Doelenboom 2025 3
Bijlage 2 - Meerjarendoelen 11

Bijlage 1 - Doelenboom 2025

P1 Ruimtelijke Ontwikkeling Beleidsdoel		Meerjarendoel	
1.1	De omgevingsvisie zorgt voor een goede afweging tussen plannen en Utrechtse kwaliteiten door concentreren en combineren	1.1.1	Het provinciaal omgevingsbeleid is beter en integraler
		1.1.2	Provinciale belangen zijn beter geborgd in samenwerking met (boven)regionale partners
		1.1.3	Het provinciaal omgevingsbeleid is beter geborgd in samenwerking met gemeenten
		1.1.4	Omgevingsinformatie en monitoring van omgevingsbeleid wordt beter ingezet
1.2	De gebiedsontwikkeling is integraal en gericht op efficiëntie en kwalitatief hoogwaardig ruimtegebruik.	1.2.1	Door gebiedsgericht participeren en reguleren gaan ruimtelijke ontwikkelingen sneller leiden tot een beter ruimtegebruik
		1.2.2	De gebiedsontwikkelingen Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg zijn verder ontwikkeld en gerealiseerd.
		1.2.3	Groen groeit beter mee met rode ontwikkelingen
1.3	Er is passende woonruimte die aansluit bij de woningbehoefte in de provincie Utrecht.	1.3.1	Het provinciaal volkshuisvestingsbeleid ondersteunt beter de volkshuisvestingsopgave
		1.3.2	De woningbouwopgave vindt sneller en vraag gestuurd plaats
		1.3.3	Wijken zijn vitaler door een integrale aanpak van sociale en fysieke wijkvernieuwing
		1.3.4	Het aantal plekken voor opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders sluit beter aan bij de opgave

P2 Landelijk gebied Beleidsdoel		Meerjarendoel	
2.1	Het natuurnetwerk (NNN) is robuust (ontwikkeld).	2.1.1	Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is verder gerealiseerd (groter van oppervlakte)
		2.1.2	De Groene Contour is verder gerealiseerd
		2.1.3	Natuurgebieden zijn beter met elkaar verbonden
		2.1.4	Het areaal bos is vergroot en de kwaliteit van bestaand bos is verbeterd
2.2	De kwaliteit van de natuur is goed/divers en veerkrachtig	2.2.1	Het beheer van bestaande bos-, natuur- en agrarische gebieden is effectiever en efficiënter

		2.2.2	De biodiversiteit in stad en platteland is verbeterd
		2.2.3	De balans tussen ingrepen/faunabeheer en instandhoudingsdoelen bewaken en verbeteren
2.3	De verbinding tussen natuur, mensen en maatschappij is sterk	2.3.1	De betrokkenheid van inwoners bij natuur is groter en de samenwerking tussen bij natuur betrokken partijen is beter
2.4	Duurzaamheid is een substantieel onderdeel van de Utrechtse landbouw	2.4.1	De landbouw is meer circulair, natuurinclusief, klimaatneutraal en economisch rendabel
		2.4.2	Utrechtse voedselproducenten produceren meer voor de regionale markt en Utrechtse inwoners kunnen gemakkelijker kiezen voor gezond en duurzaam voedsel
		2.4.3	Het ongewenst gebruik van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) is door sloop of hergebruik teruggedrongen
2.5	De leefbaarheid van het landelijk gebied is door lokale initiatieven versterkt	2.5.1	De leefbaarheid van het landelijk gebied en de kleine kernen is beter

P3 Bodem, water en milieu Beleidsdoel		Meerjarendoel	
3.1	De waterveiligheid en klimaatadaptatie is gewaarborgd	3.1.1	De waterkeringen zijn op orde, en de provincie is beter voorbereid op de gevolgen van overstromingen
		3.1.2	Meekoppelkansen bij dijkversterking zijn vaker benut
		3.1.3	De fysieke leefomgeving wordt beter voorbereid op klimaatverandering
3.2	De zoetwatervoorziening en het oppervlaktewater zijn van goede kwaliteit	3.2.1	Voor het oppervlaktewater bereiken we de KRW-doelen in 2027
		3.2.2	De zoetwatervoorziening is robuuster en beter op orde en de waterketens zijn meer circulair
3.3	Het bodem- en grondwatersysteem is schoon en robuust	3.3.1	De bodem- en grondwaterkwaliteit is verbeterd en beter beschermd
		3.3.2	Duurzaam (gebiedsgericht) gebruik van bodem en ondergrond is geborgd
		3.3.3	Zorg dragen voor voldoende grondwater voor de functies openbare drinkwatervoorziening, menselijke consumptie, natuur en landbouw
3.4	De leefomgeving is gezond en veilig	3.4.1	Er zijn meer adviezen gegeven en initiatieven genomen voor een gezonde leefomgeving
		3.4.2	De luchtkwaliteit is beter en komt dichter bij de WHO-advieswaarden
		3.4.3	Er zijn minder geluidbelaste woningen en stiltegebieden zijn beter beschermd
		3.4.4	De overlast van vliegverkeer is minder geworden
		3.4.5	De inclusieve breedtesport in de openbare ruimte en op duurzame sportaccommodaties is sterker
		3.4.6	De externe veiligheid is beter gewaarborgd
		3.4.7	De uitvoering van de VTH-taken is inhoudelijk en financieel beter geborgd

3.5	De bodemdaling en broeikasgasuitstoot in het veenweidengebied is verminderd	3.5.1	Er is meer kennis beschikbaar om bodemdaling en broeikasgasuitstoot te beperken
		3.5.2	Door uitvoeren maatregelen via gebiedsprocessen is bodemdaling en broeikasgasuitstoot verminderd

P4 Klimaat en Energietransitie			
Beleidsdoel		Meerjarendoel	
4.1	De gebouwde omgeving gebruikt minder energie en wordt duurzamer verwarmd	4.1.1	De ondersteuning van inwoners voor energiebesparing is beter (door o.a. gemeenten, woningcorporaties en Verenigingen van Eigenaren)
		4.1.2	Er is meer toezicht en ondersteuning voor energiemaatregelen bij bedrijven en maatschappelijke organisaties
		4.1.3	Meer zonnepanelen op daken
		4.1.4	Het aandeel duurzame warmtebronnen voor de verwarming van gebouwen is groter
4.2	De opwekking van duurzame elektriciteit is sterk toegenomen	4.2.1	De groei van duurzame energie is ruimtelijk beter mogelijk gemaakt
		4.2.2	Meer inwoners doen mee en participeren in de energietransitie
4.3	De energietransitie is haalbaar, betaalbaar en innovatief.	4.3.1	Wet- en regelgeving zijn beter afgestemd op energietransitie (lobby)
		4.3.2	Innovaties leveren een grotere bijdrage aan duurzame energievoorziening
		4.3.3	De energietransitie is beter betaalbaar voor iedereen (passende financiële instrumenten)
4.4	De energie-infrastructuur is beter afgestemd op vraag en aanbod van (duurzame) energie	4.4.1	Het elektriciteitsnetwerk wordt slimmer en beter gebruikt
		4.4.2	De ruimtelijke inpassing van netuitbreidingen gebeurt sneller
		4.4.3	Er is meer integraliteit in de programmering van de energie-infrastructuur
4.5	Het ondersteunen van de transitie naar een circulaire samenleving is sterker en meer integraal	4.5.1	Betere inbedding van circulair in het provinciale beleid en de uitvoering door het uitvoeren van de middellange termijnstrategie circulaire samenleving
4.6	De transitie naar een klimaatneutrale samenleving wordt concernbreed beter verankerd en gemonitord	4.6.1	Betere sturing op de doelen voor klimaatmitigatie door het uitvoeren van de Utrechtse Klimaataanpak naar Netto Nul

P5 Bereikbaarheid Publieke mobiliteit			
Beleidsdoel		Meerjarendoel	
5.1	Versterken netwerk	5.1.1	Het versterken van de ov-bereikbaarheid door het realiseren van nieuwe verbindingen en het opwaarderen of verleggen/verlengen van bestaande verbindingen in het netwerk

		5.1.2	Een beter OV en exploitatie door het wegnemen van bereikbaarheidsknelpunten
		5.1.3	Verbetering van fysieke en sociale toegankelijkheid van het OV
		5.1.4	Verbetering van de betaalbaarheid voor mensen met een krappe beurs
5.2	Duurzaam concessiemanagement	5.2.1	Meer reizigerstevredenheid over het OV in de provincie Utrecht
		5.2.2	Effectievere uitvoering van het OV (kostendekkingsgraad, voorspelbaarheid, betrouwbaarheid, meer (betalende) reizigers)
		5.2.3	Het terugdringen van de negatieve effecten van publieke mobiliteit op de omgeving
5.3	Aantrekkelijke knooppunten	5.3.1	Meer OV knooppunten hebben een hogere kwaliteit
5.4	Duurzaam beheer en realisatie van ov-infrastructuur	5.4.1	De bestaande infrastructuur is op orde en beschikbaar op het vastgestelde kwaliteitsniveau
		5.4.2	We onderhouden onze OV-assets duurzamer

P6 Bereikbaarheid Gezond en veilig			
Beleidsdoel		Meerjarendoel	
6.1	Meer fietsen over een sterker	6.1.1	We realiseren doorfietsroutes en nemen barrières weg
		6.1.2	Een sterk RFN gericht op vlot, veilig en comfortabel fietsen en het ontsluiten van alle belangrijke werklocaties, middelbare scholen en knooppunten
		6.1.3	We stimuleren mensen om vaker te gaan fietsen
6.2	Veiligere infrastructuur en gedrag	6.2.1	Het verbeteren van de veiligheid op de provinciale infrastructuur
		6.2.2	Het verbeteren van de veiligheid op gemeentelijke wegen door subsidie op verkeersveiligheidsmaatregelen
		6.2.3	Het stimuleren van veilig gedrag door verkeerseducatie, voorlichting en handhaving
6.3	Samen gezonde groei bereikbaar maken	6.3.1	Op basis van gezamenlijk onderzoek komen tot een uitvoerings- en investeringsagenda tussen Rijk en regio om de woningbouwopgave te kunnen realiseren met de bereikbaarheidsmaatregelen die daarvoor noodzakelijk zijn
		6.3.2	Het borgen van de regionale bereikbaarheid in samenwerking met het Rijk en gemeenten
		6.3.3	In regionaal verband stimuleren van slimme en duurzame mobiliteitskeuzes (o.a. fiets en OV in woon-werkverkeer via werkgevers)
6.4	Verschonen mobiliteit	6.4.1	Het stimuleren van het gebruik van schone brandstof of energiedrager in personen- en goederenvervoer

P7 Bereikbaarheid Infrastruct. en Benutten			
Beleidsdoel		Meerjarendoel	

7.1	Betere benutting van de regionale mobiliteitsnetwerken	7.1.1	We zetten verkeersmanagement en informatie- en communicatietechnologie in om onze netwerken optimaal te benutten
7.2	Versterken netwerk	7.2.1	We versterken de provinciale netwerken door het wegnemen van bereikbaarheidsknelpunten
		7.2.2	We dringen de negatieve effecten van wegverkeer op de omgeving terug en dragen bij aan biodiversiteit
7.3	Duurzaam realiseren van infrastructuur en onderhoud	7.3.1	We realiseren de projecten uit het Meerjarig Investeringsplan en het variabel onderhoud
		7.3.2	We realiseren vervanging en nieuwbouw meer klimaatneutraal en circulair
7.4	Duurzaam beheren van infrastructuur	7.4.1	De bestaande infrastructuur is op orde en beschikbaar op het vastgestelde kwaliteitsniveau
		7.4.2	We beheren en onderhouden onze infrastructuur duurzamer

P8 Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme Beleidsdoel		Meerjarendoel	
8.1	De culturele infrastructuur is sterk en toegankelijk en ons erfgoed is behouden en beleefbaar	8.1.1	In elke gemeente is een robuuste bibliotheekvoorziening en de Utrechtse bibliotheken werken beter samen waardoor zij meer inwoners bereiken
		8.1.2	Samen met gemeenten en partners is de culturele infrastructuur sterker door een pluriformer en hoogwaardig aanbod dat een diverser publiek aanspreekt en trekt
		8.1.3	Meer kinderen en volwassenen beoefenen en ervaren cultuur, zowel door cultuureducatie op school als cultuurparticipatie in de vrije tijd
		8.1.4	Erfgoed en archeologie zijn duurzamer behouden en beheerd
		8.1.5	Kwaliteit van de leefomgeving is sterker geworden door de kansen van ruimtelijk erfgoed te benutten
		8.1.6	Erfgoed is bekender en beleefbaarder gemaakt bij een groot en divers publiek
		8.1.7	UNESCO Werelderfgoederen Hollandse Waterlinies en Neder-Germaanse Limes zijn beter bekend, beleefbaar en zijn beter ingezet om de ruimtelijke kwaliteit te versterken
8.2	Recreatie en bestemmingsmanagement zijn meer integraal onderdeel van de ontwikkelingen in de leefomgeving	8.2.1	Recreatief groen is beter toegankelijk en bereikbaar
		8.2.2	Recreatievoorzieningen zijn kwalitatief sterker en worden beter gebruikt
		8.2.3	De samenwerking tussen partners in de regio is sterker

		8.2.4	Het bestemmingsmanagement is efficiënter en effectiever
		8.2.5	Verblijfsrecreatie is vitaler
		8.2.6	Het zakelijk toerisme is groter en verder versterkt

P9 Economie Beleidsdoel		Meerjarendoel	
9.1	Het bedrijfsleven en werknemers zijn toegerust op de toekomst	9.1.1	De regionale arbeidsmarkt functioneert beter door goede aansluiting vraag en aanbod waarin Leven Lang Ontwikkelen centraal staat
		9.1.2	Bedrijven en werknemers zijn beter voorbereid op maatschappelijke transities passend bij het regionaal profiel, zoals digitalisering en circulaire economie
		9.1.3	De dienstverlening voor (mkb-) ondernemers is beter op elkaar aangesloten
9.2	Bedrijven en (kennis)instellingen werken aan innovaties voor maatschappelijke transities passend bij het regionaal profiel	9.2.1	Innovatie is sterker doordat overheden, onderwijs/ onderzoek en ondernemers elkaar makkelijker weten te vinden
		9.2.2	Innovatie is sterker doordat meer bedrijven gebruik maken van nieuwe kennis en inzichten
		9.2.3	Het innovatie-ecosysteem is beter met meer startups en scale-ups die bijdragen aan maatschappelijke transities passend bij het regionaal profiel
9.3	Er zijn voldoende vestigingsmogelijkheden in aantal en kwaliteit	9.3.1	Werklocaties worden intensiever gebruikt en sluiten beter aan bij de marktvraag
		9.3.2	Werklocaties zijn duurzamer (circulair, klimaat, energie, gezondheid) en economisch krachtiger
		9.3.3	Er zijn meer en sterkere innovatielocaties die passen bij het regionaal profiel

P10 Bestuur Beleidsdoel		Meerjarendoel	
10.1	Het provinciebestuur is sterk en duidelijk	10.1.1	De positie van PS is sterk en duidelijk
		10.1.2	De uitvoering van de Rijkstaken (CvdK) is van blijvende hoge kwaliteit
		10.1.3	De uitvoering van het dagelijks bestuur (GS) is van hoge kwaliteit
10.2	Integriteit is een vast onderdeel van het politiek-bestuurlijke- en bedrijfsproces	10.2.1	Integriteit is blijvend goed geborgd en het beleid is goed ontwikkeld

10.3	De aanpak van ondermijning wordt geïntensiveerd	10.3.1	Ondermijnende criminaliteit wordt tegengegaan, de weerbaarheid wordt gestimuleerd en de aandacht voor de wet BIBOB vergroot
10.4	In verbinding met de partners, stakeholders en inwoners (via bijvoorbeeld participatie) is het strategisch vermogen van de organisatie groot	10.4.1	Het betrekken van inwoners en partners doen we consequent en volgens ons participatiebeleid
		10.4.2	Het gesprek met de samenleving wordt vormgegeven vanuit de inhoud, hierbij worden huidige en toekomstige generaties betrokken
		10.4.3	De regionale en lokale journalistiek heeft duurzaam een sterkere positie
10.5	De regionale slagkracht is sterk (ook over bestuurlijke grenzen heen)	10.5.1	Er ligt een (gezamenlijke) visie op regiovorming en er wordt conform die visie gehandeld.
		10.5.2.	De Nota samenwerkende partijen wordt conform uitgevoerd
		10.5.3	De relatie met de Europese Unie draagt bij aan de realisatie van provinciale beleidsdoelstellingen
		10.5.4	De Staat van Utrecht is van niveau en goed afgestemd op de gebruikers
		10.5.5	Het strategisch vermogen van de organisatie en lobbykracht is sterker
10.6	Gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen functioneren goed conform de wet	10.6.1	De wettelijke toezichttaak wordt goed en efficiënt uitgevoerd
10.7	Concernbrede aansturing op brede thema's is krachtig en effectief	10.7.1	De Sociale Agenda is zichtbaar en uitvoerbaar binnen de Provinciale programma's en op een aantal sociale thema's aanvullend op gemeenten en andere organisaties
		10.7.2	De vitaliteit van wijken en kernen is groter door vernieuwende aanpakken met burgers (maatschappelijke) organisaties en gemeenten
10.8	Het juridisch fundament wordt sterker en is goed toegerust	10.8.1	Versterken van de juridische functie
10.9	De communicatie is zichtbaar, vindbaar, verbindend en transparant	10.9.1	Door ontwikkelen communicatie op basis van nieuwe kennis en middelen
		10.9.2	De medewerkers van provincie Utrecht faciliteren in communicatieve vaardigheden waaronder duidelijk en begrijpelijk schrijven, (social) mediavaardig zowel intern als extern, verbindende gespreksvaardigheden
		10.9.3	Vergroten van de zichtbaarheid van het werk van de provincie (corporate communicatie), zodat inwoners weten aan welke opgaven de provincie werkt en wat ze wil bereiken

P11 Overhead			
Beleidsdoel		Meerjarendoel	
11.1	De financiële keten is robuust, betrouwbaar en goed verankerd in de organisatie	11.1.1	De financiële keten is robuust, betrouwbaar en goed verankerd in de organisatie
11.2	De medewerkers en organisatie zijn duurzaam inzetbaar en zijn blijvend in ontwikkeling	11.2.1	De medewerkers en organisatie zijn duurzaam inzetbaar en zijn blijvend in ontwikkeling
11.3	Het ICT-fundament en de informatievoorziening is toekomstbestendig	11.3.1	Het ICT-fundament en de informatievoorziening is toekomstbestendig
11.4	De dienstverlening is klantgericht en klantvriendelijk en constant aan verandering onderhevig	11.4.1	De dienstverlening is klantgericht en klantvriendelijk en constant aan verandering onderhevig
11.5	De provincie geeft het goede voorbeeld door het verduurzamen van de eigen organisaties (processen en faciliteiten) vastgoed en de daarbij behorende buitenruimte	11.5.1	De provincie geeft het goede voorbeeld door het verduurzamen van de eigen organisaties (processen en faciliteiten) vastgoed en de daarbij behorende buitenruimte
11.6	De beheersing van de organisatie door het management en het bestuur is optimaal	11.6.1	Uitvoeren van concerncontrol waaronder het adviseurschap van de Financiële Auditcommissie
		11.6.2	Versterken van Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

Bijlage 2 - Meerjarendoelen

P1 Ruimtelijke Ontwikkeling

P1	Ruimtelijke Ontwikkeling	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P1-1	Omgevingsvisie afweging plannen	-8.754	-9.980	**-9.772**	-9.212	-8.547	-8.502
P1-2	Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik	-5.266	-4.206	**-6.166**	-2.527	-2.497	-2.497
P1-3	Passende woonruimte woningbehoefte	-3.778	-14.287	**-7.586**	-7.361	-3.585	-3.585
Totaal	exploitatie. Ruimtelijke Ontwikkeling	-26.102	-22.309	**-19.315**	-19.100	-14.629	-14.584

Beleidsdoel P1-1 Omgevingsvisie afweging plannen

Meerjarendoel P1-1-1 Het provinciaal omgevingsbeleid

1. We leggen onze integrale lange termijn ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving vast in onze de Omgevingsvisie provincie Utrecht. We streven ernaar deze actueel te houden, en actualiseren haar in principe eens in de vier jaar. In 2025 wordt voor de eerste keer het wijzigingsproces voor de Omgevingsvisie doorlopen, daarbij betrekken we mede-overheden en inwoners. De wijziging wordt in 2026 vastgesteld.
2. In de Omgevingsverordening staan al onze regels over de fysieke leefomgeving. Om deze actueel en goed toepasbaar te houden wordt deze periodiek gewijzigd. In 2025 wordt de Omgevingsverordening voor de tweede keer gewijzigd. De wijziging wordt, samen met de wijziging van de Omgevingsvisie, in 2026 vastgesteld.
3. De werkwijze voor programma’s onder de Omgevingswet en de betrokkenheid van de Staten bij deze GS besluiten is in 2024 geëvalueerd. In 2025 worden de lessen hieruit opgepakt.
4. Wij maken samen met gemeenten en regio's plannen voor het realiseren van voldoende woningen en bedrijventerreinen met een goede kwaliteit. Dat leggen we vast in het Provinciaal Programma Wonen en Werken (PPWW). Door deze regelmatig te actualiseren spelen we goed en flexibel in op maatschappelijke ontwikkelingen en de daarmee samenhangende behoeftes. In 2025 wordt het PPWW vastgesteld door GS, voor het in 2026 vast te stellen PPWW leggen we aan PS het kader voor. Daarnaast herijken we het kantorenbeleid (zie programma 9).

Beoogde resultaten:

- De Ontwerp-wijziging Omgevingsvisie provincie Utrecht is vastgesteld door GS.
- De Ontwerp-wijziging Omgevingsverordening provincie Utrecht is vastgesteld door GS.
- Het PPWW 2025 is vastgesteld door GS. Voor het op te stellen PPWW2026 is door Provinciale Staten een nieuw kader vastgesteld.

Meerjarendoel P1-1-2 borging prov. belangen (boven)regionaal

1. We werken samen met Rijk, buurprovincies, gemeenten, regio's en waterpartners om onze provinciale doelen te behalen. We versterken onze positie in diverse Rijk-regiosamenwerkingstrajecten. Hierdoor kunnen we beter sturen op het maken van afspraken met andere overheden over het realiseren van ambities, de onderlinge rolverdeling en in te vullen randvoorwaarden, waarbij ook de integraliteit gewaarborgd wordt. We benutten hiervoor de jaarlijkse Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving en MIRT met Rijk en regio.
2. We maken wederzijdse afspraken over beleid, uitvoering en onderzoek met het Rijk via een Ruimtelijk Arrangement. Het in 2023 opgestelde Ruimtelijk Voorstel provincie Utrecht vormt daar mede de basis voor. Ook werken we aan beïnvloeding van de nationale Nota Ruimte, zodat onze provinciale belangen daar zo goed mogelijk geborgd zijn.
3. In NOVEX-gebieden komen veel nationale opgaven samen, is de transitie ingrijpend of overstijgt het de grenzen van de provincie. NOVEX-gebieden zijn door het Rijk aangewezen. De provincie Utrecht kent vier NOVEX-gebieden, te weten Groene Hart, Utrecht-Amersfoort, Arnhem-Nijmegen-Foodvalley en Schipholregio. We stellen samen met Rijk en regio Uitvoeringsagenda's (inclusief Regionale Investeringsagenda's) op voor deze NOVEX-gebieden. De Ontwikkelperspectieven voor de NOVEX-gebieden vormen daar mede de basis voor. In NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort werken we samen met Rijk en Regio binnen het programma U Ned aan de OV-schaalsprong (zie 5.1.1).

Beoogde resultaten:

- Een Ruimtelijk Arrangement waarin de provincie Utrecht wederkerige afspraken met het Rijk maakt over de uitvoering van de nationale opgaven.
- Uitvoeringsagenda's (inclusief Regionale Investeringsagenda's) voor NOVEX-gebieden Groene Hart, Utrecht-Amersfoort, Arnhem-Nijmegen-Foodvalley en Schipholregio.
- Een zienswijze op de ontwerp Nota Ruimte.

Meerjarendoel P1-1-3 Borging omgevingsbeleid bij gemeenten

1. Wij borgen onze provinciale belangen door beïnvloeding van gemeentelijke plannen. Dit doen wij door in te zetten op vroegtijdige betrokkenheid bij gemeentelijke plannen. Ons wettelijk instrumentarium is daarbij een stok achter de deur.
2. Het Coördinatiepunt organiseert de advisering op gemeentelijke ruimtelijke visies, programma's, plannen en initiatieven op een snelle en integrale manier door middel van het Integraal Planteam (IPT) en het Provinciale Ruimtelijke Initiatieven Platform (PRIP).
3. Het werken onder de Omgevingswet optimaliseren we door afstemming met de andere Coördinatiepunten in de beleidscyclus. Voor gemeenten organiseren we webinars, vragenuurtjes en bijeenkomsten om hen te ondersteunen bij de doorwerking van het provinciale beleid in hun plannen en de samenwerking in processen rondom de Omgevingswet. Door gericht relatiemanagement geven wij structuur aande gebiedsgerichte aanpak en dialoog met gemeenten. Samen leggen wij werkafspraken en doelstellingen vast en creëren we een gezamenlijk overzicht van ruimtelijke initiatieven, zodat we vroegtijdig en samenhangend onze en gemeentelijke belangen kunnen borgen bij de gebiedsgerichte uitwerking van beleid.

Beoogde resultaten:

- Voor 75% van de gemeenten hebben we een digitaal overzicht klaar van gebieds- en op uitvoering gerichte initiatieven en hoe we deze verbinden aan provinciale opgaven.
- Het coördinatiepunt gemeentelijke , plannen en initiatieven is ingericht om integrale afstemming en koersbepaling voor de beleidsdoorwerking snel en efficiënt te organiseren. De hiervoor ontwikkelde overlegvormen en instrumenten zijn geëvalueerd en doorontwikkeld.
- We versterken de relaties met gemeenten en werken efficiënt samen onder de Omgevingswet.

Meerjarendoel P1-1-4 omgevingsinformatie en beleidmonitoring

1. Wij houden onze systemen en gegevens actueel om de aansluiting op de landelijke voorziening van het digitale stelsel voor de Omgevingswet te borgen. Daarnaast richten we ons regionaal, interprovinciaal en landelijk op betrouwbare en bruikbare informatie over de leefomgeving (informatieproducten) gericht op een gemeenschappelijke informatiebasis voor de ruimtelijke opgaven.
2. We passen onze ‘digitale tweeling’ (digital twin) toe, die ons moet helpen bij een veelheid aan gebiedsgerichte vraagstukken en verkennen de regionale samenwerking hierin.
3. We ondersteunen monitoringsactiviteiten door voor verschillende monitors een vergelijkbare digitale omgeving in te zetten, waarbij de systematiek van de monitor omgevingsbeleid leidend is. We bevorderen integraliteit en betrouwbaarheid door ook voor verschillende monitors zoveel mogelijk dezelfde informatiebasis te hanteren. De monitor Omgevingsbeleid (webapplicatie) ontwikkelen we door (extra indicatoren) en actualiseren deze regelmatig op basis van (met name) informatie van provinciale programma’s.

Beoogde resultaten:

- De juridische werkingsgebieden van beleid (geografische duiding) zijn actueel en onderdeel van een eenduidige informatiebasis voor programma’s onder Omgevingswet.
- We delen een digitale 3D simulatieomgeving om ruimtelijke afwegingen inzichtelijk te maken.
- De monitor Omgevingsbeleid is geactualiseerd.

Beleidsdoel P1-2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik

Meerjarendoel P1-2-1 Gebiedsgerichte ruimtelijke ontwikkeling

1. Om provinciale belangen te realiseren, leggen we burgerbindende planologisch-juridische kaders vast. Dit doen wij onder andere in de vorm van projectbesluiten.
2. We zetten bij projecten en gebieden, waar integrale en complexe opgaven spelen die direct raken aan ons omgevingsbeleid actief in ter bevordering van samenwerking en het behalen van provinciale doelen. Dit doen wij vanuit en met het maatschappelijk initiatief, in samenwerking met gemeenten, waterschappen en waar nodig het Rijk.
3. We werken samen aan diverse projecten zoals Groot-Merwede (A12-zone), Rijnenburg, Amersfoort-Bovenduist, de Gebiedssamenwerking A(mersfoort) tot Z(eist), Regiopoorten (bv Driebergen-Zeist), Veenendaal de Klomp en De Nieuwe Meent.

Beoogde resultaten:

- We vervolgen de projectprocedure voor Hoogspanningsstation Utrecht Noord in het kader van de netcongestie en starten mogelijk projectprocedures voor andere hoogspanningsstations.
- We vervolgen de projectprocedure windenergie (RES) voor een nog te bepalen aantal gebieden.
- In de gebiedssamenwerkingen zorgen we voor een integrale provinciale inbreng en zetten stappen zoals het maken van bestuurlijke afspraken om richting uitwerking en realisatie te gaan.

Meerjarendoel P1-2-2 Gebiedsontwikkeling HvdH en VBS

Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg is ook opgenomen in de paragraaf grondbeleid.

1. We gaan de laatste twee resterende natuuropgaven (laten) realiseren. Dit zijn de vergroening van Kamp van Zeist en de aanleg van de ecologische corridor over Camp New Amsterdam.
2. De B.V. Hart van de Heuvelrug geeft in opdracht van ons de woningbouwgronden van Sortie 16, Woonwijk Vliegbasis en de kavels Westflank uit. In totaal circa 450 woningen. De uitvoeringsorganisatie brengt de condities op orde (ruimtelijke ordeningsprocedures, voorbereidingen voor bouw- en woonrijpmaken en opstellen strategieën voor uitgifte gronden). Daarna worden de gronden uitgegeven aan ontwikkelaars en particulieren.
3. De B.V. Hart van de Heuvelrug laat in onze opdracht de PFAS verontreiniging van de bodem en het grondwater op de voormalige vliegbasis saneren.

Beoogde resultaten:

- De sloop van de opstallen en verharding zijn gereed en de inrichting van het natuurgebied Kamp van Zeist (15 hectare) is voorbereid. De inrichting van ecologische corridor over Camp New Amsterdam (14 hectare) is gestart.
- Voor de projecten Woonwijk Vliegbasis en Sortie 16 zijn de ruimtelijke procedures afgerond en ontheffingen/vergunningen voor flora en fauna-activiteiten zijn aangevraagd danwel afgerond, het beeldkwaliteitsplan voor Woonwijk Vliegbasis is vastgesteld en het civieltechnisch basisplan is gereed, zodat bouwrijp maken van de plangebieden kan worden gestart.
- Het PFAS saneringsplan op hoofdlijnen is gereed, de procedures en aanvragen voor beschikkingen, vergunningen en ontheffingen zijn doorlopen, de plannen van aanpak (deelplannen) en werkbestekken zijn afgerond en diverse benodigde aanbestedingsprocedures doorlopen, zodat daarna met de sanering kan worden gestart.

Meerjarendoel P1-2-3 Groen groeit beter mee

1. We werken in het programma Groen Groeit Mee met Utrechtse overheden samen aan de ambitie om het (recreatieve) groen en water in onze regio evenwichtig mee te laten groeien met de verstedelijking. Het in 2022 ondertekende pact vormt hier de basis voor.
2. We werken samen met onze regiopartners in vijf voorbeeldgebieden om te komen tot integrale ontwikkelperspectieven voor het toevoegen van publiek toegankelijk recreatief groen uitloopgebied in relatie tot de verstedelijkingsopgave.
3. Als onderdeel van de bekostigings- en financieringsstrategie werken we aan de oprichting en inwerkingtreding van een Groenfonds.

Beoogde resultaten:

- De werking van de Handreiking Nieuwe Woongebieden Groen Groeit Mee is herijkt en operationeel gemaakt. Het TEMPO-netwerk van het programma Versnelling Woningbouw wordt ingezet als ondersteuning aan gemeenten bij het toepassen van de Handreiking.
- In de voorbeeldgebieden zijn met de betrokken partijen samenwerkingsovereenkomsten gesloten om gezamenlijk – naast de bovengenoemde ontwikkelperspectieven – te komen tot concrete projecten inclusief de bijbehorende bekostiging.
- Hiervoor kunnen we – naast het benutten van meekoppelkansen met andere programma's zoals bijvoorbeeld het Utrechts Programma Landelijk Gebied - onze Groen Groeit Mee-bestemmingsreserves en het Groenfonds inzetten om onze partners te activeren mee te investeren.

Beleidsdoel P1-3 Passende woonruimte woningbehoefte

Meerjarendoel P1-3-1 Volkshuisvestingsbeleid

1. We ontwikkelen robuust volkshuisvestingsbeleid, inclusief instrumentarium om de volkshuisvestingsopgave aan te pakken. We nemen een regierol over de volkshuisvestingsopgave in lijn met het Wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting. We gaan het proces en de uitwerking voor een provinciaal volkshuisvestingsprogramma (met aandacht voor aantallen, passendheid, duurzaamheid, leefbaarheid en betaalbaarheid) verder vormgeven. We ontwikkelen de planregistratie en de monitor wonen door zodat we beter regie kunnen voeren op het woondossier. We nemen onze rol in het richtinggeven, ondersteunen en toezichthouden t.a.v. de uitwerking van de regionale afsprakenkaders van de huisvesting van ouderen en aandachtsgroepen met een evenwichtige verdeling. We coördineren en monitoren de huisvesting van ouderen en aandachtsgroepen op basis van door gemeenten op te stellen woon- en zorgvisies. We informeren PS met een statenbrief over de aanpak huisvesting aandachtsgroepen (inclusief ouderen). In onze regierol geven we aan wat de provinciale volkshuisvestingsopgave is.
2. We zetten ons in voor het terugdringen van het woningtekort tot 2% in 2030. We bevorderen de bouw van woningen in het betaalbare segment: vanaf 2025 moet de woningbouwprogrammering op regionaal en gemeentelijk niveau voldoen aan de eis van twee derde betaalbaarheid. 30% van de woningen die worden toegevoegd zijn sociale huurwoningen.
3. Woningen die worden toegevoegd in de provincie Utrecht zijn toekomstbestendig. Dit bevorderen we via de afspraken die we hebben gemaakt met gemeenten, corporaties, waterschappen en marktpartijen in het convenant toekomstbestendige woningbouw.

Beoogde resultaten:

- De bouwstenen van het nieuwe volkshuisvestingsbeleid zijn uitgewerkt en besproken met Provinciale Staten. Op basis hiervan kan in 2026 het volkshuisvestingsprogramma worden vastgesteld (o.v.b. van wetgevingstraject). De uitgangspunten voor de huisvesting aandachtsgroepen (inclusief ouderen) als input voor het volkshuisvestingsprogramma zijn uitgewerkt en door GS vastgesteld. PS is hierover geïnformeerd. Er wordt uitvoering gegeven aan het plan van aanpak huisvesting aandachtsgroepen en ouderen.
- De Regio-indelingen t.b.v. de huisvesting van aandachtsgroepen zijn vastgesteld door GS, in lijn met het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting.
- In samenwerking met alle woondealpartners (Rijk, regio, gemeenten en woningcorporaties) zijn de drie regionale woondeals herijkt. Bij de 3 Versnellingstafels in de regio's werken provincie, gemeenten, corporaties en bouwpartners samen om de belemmeringen in de bouw op te lossen.

Meerjarendoel P1-3-2 Versnelling woningbouw

1. We voeren het programma Versnelling Woningbouw en de regionale Woondeals uit en jagen hiermee de planvorming en realisatie van voldoende de woningen aan.
2. We ondersteunen gemeenten en bouwende partners om woningbouwprojecten te versnellen. Dit doen wij door het bieden van kennis- en netwerkbijeenkomsten, de inzet van het expertteam TEMPO, het congres Platform Woningbouw en diverse pilots voor betaalbare en duurzame woningbouw. Tevens ondersteunen wij onze partners financieel door het uitkeren van flexpool-middelen, het meefinancieren van WBI-aanvragen en het afdekken van het laatste deel van de onrendabele top.
3. We geven uitvoering aan de regiodeal Flexwonen en het vervolg daarop, met de bouw van 1500 flexwoningen. Ook geven we uitvoering aan de nadere afspraken die met de drie woondealregio's zijn gemaakt over het aantal te realiseren flexwoningen.

Beoogde resultaten:

- We voeren het programma Versnelling Woningbouw en de herijkte regionale Woondeals uit en jagen hiermee de

planvorming en realisatie van voldoende de woningen aan.

- Met onze inzet willen we toegroeien naar de toevoeging van 10.000 woningen jaarlijks vanaf 2025 en sturen wij op de ambitie om van het aantal toegevoegde woningen 67% in het betaalbare segment te realiseren. We streven naar de realisatie van de afgesproken 84.500 woningen in de periode van 2022 t/m 2030, plus 3000 flexwoningen t/m 2030.
- Wij leveren concrete ondersteuning aan woningbouwprojecten in alle 26 Utrechtse gemeenten. Deze ondersteuning leveren we aan gemeenten, corporaties, bouwpartners en initiatiefgroepen.

Meerjarendoel P1-3-3 Vitalere wijken soc. en fysiek

1. We werken aan de verbetering van het woon- werk- en leefklimaat in aandachtswijken. Dit doen wij door het uitvoeren van de Regiodeal voor de aanpak van de wijken Overvecht in Utrecht, Batau in Nieuwegein en Vollenhove in Zeist. Daarnaast door het uitvoeren van de Samenwerkingsovereenkomst met gemeente Amersfoort voor de wijk Soesterkwartier.
2. We bestendigen de integrale aanpak met fysieke en sociale projecten en interventies en sturen op basis van geleerde lessen bij in de uitvoering.
3. We werken op verschillende niveaus samen met Rijk en gemeenten als één overheid en spelen een verbindende rol tussen betrokken partijen door het organiseren van kennisuitwisseling en netwerkbijeenkomsten, monitoring en het doen van aanvullend onderzoek.

Beoogde resultaten:

- Het kennis- en monitoringsprogramma levert bruikbare informatie op over effectieve interventies en kan worden benut voor bijsturing van de integrale wijkaanpak. Het participatieve deel van het monitoringsprogramma loopt met ruimte voor lokaal maatwerk.
- Er is een (provinciebrede) community of practice voor de Vitale Wijken aanpak gericht op kennisdeling over de effectiviteit van interventies in de vier wijken. Dit wordt communicatief ondersteund.
- Er is een lerende aanpak waarbij succesvolle interventies en lessons learned worden benoemd.

Meerjarendoel P1-3-4 Aantal plekken opvang assielzoekers

1. We ondersteunen gemeenten bij het vinden en realiseren van voldoende kwalitatieve opvangplekken voor asielzoekers die passend zijn in de omgeving. Dit doen wij conform de Utrechtse Aanpak.
2. We coördineren de provinciale opgave voor de opvang van Oekraïense ontheemden.
3. We ondersteunen gemeenten in de huisvesting van statushouders. We houden toezicht of gemeenten hun taakstelling realiseren.

Beoogde resultaten:

- We ondersteunen gemeenten in het vinden van oplossingen in de asielketen en het voldoen aan hun opgaven voor de opvang van Oekraïense ontheemden en de wettelijke taakstelling voor de huisvesting van statushouders en asielzoekers. Tevens ondersteunen we het bestuurlijk proces gericht op coördinatie en regie via de Provinciale Regie Tafel (PRT).

P2 Landelijk gebied

P2	Landelijk gebied	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P2-1	Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	-9.526	-18.196	**-14.266**	-16.249	-16.309	-17.402
P2-2	Kwaliteit van natuur is goed/divers	-40.780	-44.188	**-41.023**	-37.127	-37.555	-44.739
P2-3	Verbinding natuur, mensen, maatsch.	-4.253	-4.079	**-3.991**	-3.763	-3.763	-3.763
P2-4	Duurzaamheid substantieel onderdeel	-3.685	-8.887	**-7.978**	-6.666	-5.069	-1.119
P2-5	Leefbaarheid van landelijk gebied	-346	-383	**-496**	-496	-496	-146
Totaal P2	Landelijk gebied exploitatie	-58.590	-75.733	**-67.755**	-64.301	-63.301	-67.170

Beleidsdoel P2-1 Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)

Meerjarendoel P2-1-1 NNN is groter van oppervlakte

1. Realiseren van functieverandering door middel van aankopen en verstrekken van SKNL-subsidies (afwaardering) aan terreinbeherende organisaties en particulieren.
2. Inrichten van gronden tot natuur door middel van uitvoeringsprojecten en verstrekken van SKNL-subsidies aan terreinbeherende organisaties en particulieren.

Beoogde resultaten:

- Wijzigen van de functie van 50 ha aan percelen naar natuur
- Inrichten van 100 ha aan nieuwe natuur, waarvan 10 ha nieuw bos

Meerjarendoel P2-1-2 De groene contour is verder gerealiseerd

1. We brengen het beleid voor de groene contour in lijn met de doelen voor het UPLG.

Beoogde resultaten:

- Het beleid voor de groene contour is in lijn gebracht met de doelen voor het UPLG en passend bij onze opgaven op het gebied van natuurinclusieve landbouw, strategisch bosbeleid, opwekken van energie of realiseren van recreatief groen zoals opgenomen in het programma Groen Groeit Mee.

Meerjarendoel P2-1-3 Natuurgebieden beter verbonden

1. Realiseren van groenblauwe dooradering via de subsidieregeling AVP en via de maatregelpakketten UPLG.
2. We leggen oversteekvoorzieningen voor fauna aan op locaties waar dit, veelal in combinatie met andere wegwerkzaamheden, op een efficiënte wijze kan worden gerealiseerd.

Beoogde resultaten:

- We realiseren minimaal 13 ha groene dooradering
- We realiseren minimaal 1,2 hectare blauwe dooradering
- Het ecoduct over de N226 leveren we op, evenals drie faunatunnels (N224, N234 en N415)

Meerjarendoel P2-1-4 Areaal bos buiten NNN en GC is vergroot

1. Realiseren van hectares nieuw bos en hectares agroforestry door middel van het verlenen van subsidie voor de subsidieregelingen bos buiten NNN en agroforestry. Het subsidiëren van twee voedselbos projecten.
2. Starten met de uitvoering van maatregelen voor revitalisering om de kwaliteit van bestaand bos op de Utrechtse Heuvelrug te verbeteren.
3. We bereiden samen met de Veiligheidsregio Utrecht, gemeenten en terreineigenaren preventieve maatregelen in verband met natuurbrand voor op de Utrechtse Heuvelrug.

Beoogde resultaten:

- Realisatie van 10 ha nieuw bos buiten NNN en realisatie van 40 ha agroforestry en 5 ha voedselbos. Planten van 150.000 bomen in het kader van het Bomenplan uit het Coalitieakkoord.
- Ten behoeve van revitalisering 2 hectare netto aanplant in bestaande bossen, 20 hectare bufferstoffen toevoegen, 50 hectare bosverjonging stimuleren en 30 hectare aanwijzen t.b.v. netwerk oude, aftakelende en dode bomen.
- Op de Utrechtse Heuvelrug is een hoofdcompartimentering verder uitgerold en er is een gezamenlijk provinciaal programma natuurbrandbeheersing opgesteld.

Beleidsdoel P2-2 Kwaliteit van natuur is goed/divers

Meerjarendoel P2-2-1 Beheer bos-, natuur- en agrarische geb.

1. Verstrekken van subsidie voor natuurbeheer voor een bedrag van ca. € 10,4 mln per jaar (ruim 21.600 ha). De aanvullend benodigde middelen die in de kadernota 2025-2028 beschikbaar zijn gesteld voor het jaar 2028 zijn verwerkt in deze begroting.
2. In het kader van het Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht vindt overleg en afstemming plaats tussen de natuurbeheerders, de provincie en de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD), en worden jaarlijks prioriteiten gesteld en gezamenlijke handhavingsacties uitgevoerd.
3. Verstrekken van subsidie voor agrarisch natuurbeheer voor ruim € 12 mln per jaar. € 1,8 mln. hiervan betreft de indexering van de beheertarieven, waarvoor een bijdrage van het Rijk wordt verwacht conform een eerdere toezegging. Het agrarisch natuurbeheer wordt voor 65% gefinancierd uit EU-middelen. De aanvullend benodigde middelen die in de kadernota 2025-2028 beschikbaar zijn gesteld zijn verwerkt in deze begroting.

Beoogde resultaten:

- Het aantal ha natuurterrein waarvoor subsidie natuurbeheer wordt verstrekt, is gegroeid met 200 ha.
- De toezichtskalender 2025 is opgesteld en uitgevoerd.
- Het aantal ha waarvoor subsidie agrarisch natuurbeheer wordt verstrekt blijft ten minste gelijk (ca.12.000 ha) ten opzichte van het aantal daadwerkelijk te realiseren hectares in 2024.

Meerjarendoel P2-2-2 Biodiversiteit stad/platteland verbeterd

1. Het opstellen van nieuwe beheerplannen N2000 en het afronden van de eerste fase van de Regeling specifieke uitkering Programma Natuur (SPUK) voor (herstel)maatregelen die bijdragen aan een gunstige of verbeterde staat van instandhouding van soorten en habitats onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.
2. Stimuleren van maatregelen die leiden tot bescherming, instandhouding of herstel van biotopen (leefgebieden) en habitats van de benoemde aandachtsoorten, zowel in het landelijk gebied, in het bijzonder in het NNN (inclusief Natura 2000), als in de stedelijke omgeving.
3. Voortzetten van de (voorbereiding) uitvoering van natuurontwikkeling in de uiterwaarden van de Lek en de samenwerking in het kader van de opgaven in de dijkzone.

Beoogde resultaten:

- Het afronden van de uitvoering van alle natuurherstelmaatregelen binnen de begrenzing van Natura 2000 gebieden, zoals opgenomen in de 1e fase SPUK Programma Natuur.
- Uitvoeren hydrologische planstudie Zouweboezem, uitvoeren herstelwerkzaamheden Oud Kolland Oost.
- 5 nieuwe concept beheerplannen Natura2000 voor de gebieden Binnenveld, Zouweboezem, Kolland en Overlangbroek, Uiterwaarden Lek en Botshol

Meerjarendoel P2-2-3 Balans faunabeheer en instandhouding

- In de natuurcompensatiebank worden door de provincie gronden op voorraad gehouden voor de realisatie van NNN- en boscompensatieverplichtingen. Compensatielocaties in bezit van de provincie richten we in.
- Voor de structurele beleidsaanpak Biodiversiteit in Stad en Dorp (2021, BiSD) start in 2025 een hernieuwde aanpak. Hierbij wordt de landelijke agenda Natuurinclusief in beschouwing genomen.
- Conform de afspraken in het Omgevingsprogramma Faunabeleid en Monitoring (OFM) faciliteren wij de Faunabeheereenheid in het opstellen en vaststellen van het Faunabeheerplan 2026-2031. Wij zetten het faunabeleid voort en houden de focus op het door de Faunabeheereenheid uit te voeren gecoördineerde gebiedsgerichte beheer en verbeterde registratie van maatregelen en intensievere monitoring. Wij zetten de samenwerking met betrokken partijen voort om te komen tot een vermindering in faunaschade.

- Voor wolven continueren we de actieve monitoring en rasterregeling. We intensiveren de samenwerking voor de wolf met partijen in de keten waarbij de hele betrokken keten goed in zijn rol moet komen. We doen voorstellen voor instrumenten waarin nog niet is voorzien in het Omgevingsprogramma Faunabeleid en Monitoring, zoals een wolvencommissie, wolvenconsulent en vergunningen. Indien hiertoe besloten wordt werken we de instrumenten uit. Er zal in de Slotwijziging 2024 een voorstel worden opgenomen voor aanvullende financiering.
- Wij bestrijden invasieve exoten conform het Utrechtse uitvoeringsprogramma invasieve exoten 2022-2026.

Beoogde resultaten:
- De rapportage voor Provinciale Staten over de uitvoering van NNN- en boscompensatieverplichtingen in de provincie Utrecht wordt opgesteld, de inrichting van compensatielocaties Bijleveld wordt afgerond en de uitvoering van Valkenheide start in 2025. Bij grondaankopen wordt beoordeeld of deze inzetbaar zijn voor de natuurcompensatiebank om de voorraad in de compensatiebank op peil te houden.
- Alle gemeenten hebben of werken aan een Soortenmanagementplan (SMP) en er wordt een integraal puntensysteem ontwikkeld voor natuurinclusief bouwen (gebouw) en inrichten (gebied)
- Een vastgesteld en goedgekeurd faunabeheerplan.
- Draaiboeken en protocollen wolf. We blijven focus houden op IPO aanpak wolf, IPO Wolvenplan met IPO richtlijnen en een door het Rijk op te stellen visie.
- We onderzoeken de meerwaarde van een biodiversiteitsmonitor
- Invasieve exoten zijn vaker onderdeel van gebiedsgerichte projecten in beschermde natuurgebieden, er zijn draaiboeken beschikbaar voor geprioriteerde invasieve exoten, en er is een werkplan voor vroegtijdige signalering van invasieve exoten in Utrecht.

Beleidsdoel P2-3 Verbinding natuur, mensen, maatsch.

Meerjarendoel P2-3-1 De betrokkenheid van inwoners bij natuur
1. Verstrekken van exploitatiesubsidies voor Het Utrechts Landschap, Landschap Erfgoed Utrecht, IVN Natuureducatie en de stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug voor het vergroten van de betrokkenheid bij en de beleving van natuur door inwoners en bezoekers.
2. Continueren van het programma Groen doet Goed ter stimulans om kinderen (4-12 jaar) natuur te laten beleven. In 2025 sluit ook de gemeente Vijfheerenlanden aan bij het betreffende netwerk.
3. Vergroten van de beleefbaarheid van en betrokkenheid bij natuur d.m.v. subsidie voor projecten die hieraan bijdragen.

Beoogde resultaten:
- Uitvoering van activiteiten door Utrechts Landschap, Landschap Erfgoed Utrecht, IVN Natuureducatie en de stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug conform de in 2024 vastgestelde Beleidsuitwerking Natuur en samenleving 2025-2028.
- Uitvoering van activiteiten uit het programma Groen doet Goed door 10 gemeenten en uitvoering programma Groen aan de Buurt.
- Verlenen van ten minste drie subsidies Beleefbare natuur voor projecten die de natuurbeleving van inwoners en bezoekers van de provincie Utrecht bevorderen.

Beleidsdoel P2-4 Duurzaamheid substantieel onderdeel

Meerjarendoel P2-4-1 Landbouw meer circulair en rendabel
1. Het stimuleren van doelsturing op agrarische bedrijven en ondersteunen van bedrijfsontwikkeling, met name middels de ontwikkeling en borging van managementmaatregelen en -technieken die kunnen worden ingezet voor doelsturing, kennisverspreiding en uitrol van de Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw.
2. Het ondersteunen van bedrijfsontwikkeling en nieuwe verdienmodellen door inzet van subsidies voor innovatie, kennisontwikkeling, gebiedssamenwerking en investeringen. Het stimuleren van verkoop in de korte keten, biologische Landbouw, nieuwe teelten en stimulering multifunctionele landbouw.
3. Vast laten stellen en het uitvoeren van het Uitvoeringsprogramma Landbouw en Voedsel. De Vraagbaak Landbouw, het aanbod duurzame bedrijfsplannen en het aanbod Plattelandscoaches maken hiervan onderdeel uit.

Beoogde resultaten:

- Verdere uitrol van de Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw, ondersteuning van kennisdeling en kennisplatforms.
- Afronden POP3, het realiseren van GLB openstellingen en toekenning van de subsidies voor deze en eerdere openstellingen.
- Ondersteuning van de individuele agrarische ondernemers, met name middels plattelandscoaches, de vraagbaak landbouw en bedrijfsplannen.

Meerjarendoel P2-4-2 Gezond en duurzaam voedsel in reg. markt

- Als provincie stimuleren wij concreet de samenwerking tussen kennisinstellingen, horeca, agrariërs, korte keten initiatieven, bedrijven en burgers om zo de lokale afzet van duurzaam geproduceerd voedsel te vergroten en bewustwording te creëren voor meer plantaardig en gezond eten.
- Als provincie geven we het goede voorbeeld met ons eigen bedrijfsrestaurant.

Beoogde resultaten:

- Begin 2025 heeft een bijstelling van activiteiten en projecten naar aanleiding van de evaluatie Voedselagenda 2021-2023 plaatsgevonden.
- Het project Lokale en duurzame voedseldeals, welke wordt uitgevoerd door de dealmaker korte keten, wordt voortgezet.
- Er zijn 2-3 additionele deelnemers toegetreden tot het convenant ‘Samen eten we provincie Utrecht mooier’.
-

Meerjarendoel P2-4-3 Minder ongewenst gebruik van VAB

1. We realiseren de activiteiten zoals beschreven in “Erven met perspectief, VAB-aanpak 2024-2026". We stellen handreikingen voor VAB-eigenaren en gemeenten beschikbaar waarmee de snelheid en kwaliteit van initiatieven voor erftransformaties wordt verhoogd. We bieden meer ruimte voor sociale en economische functies en wonen in de plaats van vrijkomende agrarische bebouwing.
2. We ondersteunen en stimuleren gemeenten bij het opstellen van VAB-visies of soortgelijke plannen, snellere behandeling van initiatieven voor functieverandering en/of sloop en de introductie van een sloopmeterregistratie. Daarvoor stellen we expertise en cofinanciering beschikbaar.
3. We versterken de expertise van plattelandscoaches en de interne samenwerking om initiatieven die goed passen in de gewenste transitie van het landelijk gebied meer, beter en sneller te ondersteunen.

Beoogde resultaten:

- (deels) stoppende agrariërs krijgen meer perspectief op toekomstbestendig gebruik van hun erf en ondermijning en verrommeling wordt tegengegaan.
- We organiseren minimaal drie keer per jaar een bijeenkomst voor gemeenten om hen actief te betrekken bij de transitie landelijk gebied.
- Tenminste 6 gemeenten zijn gestart met het opstellen van een VAB-visie of soortgelijk document en maken daarbij gebruik van provinciale cofinanciering.

Beleidsdoel P2-5 Leefbaarheid van landelijk gebied

Meerjarendoel P2-5-1 Landelijk gebied en de kleine kernen

- Verstrekken van minimaal 8 subsidies (maximaal 300.000 euro) ter bevordering van sociale cohesie in het landelijk gebied en de daarin gelegen kleine kernen. Dit betreft subsidies voor investeringen in een bestaande fysieke basisvoorziening in het sociaal domein, voor het uitvoeren van activiteiten ter bevordering van de sociale cohesie en voor het versterken van organisaties die de sociale cohesie bevorderen.
- Voortzetten van de samenwerking met Katalys in Kern met Pit via een exploitatiesubsidie. Hiervoor is in 2025 € 50.000 beschikbaar. Kern met Pit stimuleert lokale buurtprojecten die de leefbaarheid van een buurt vergroten.
- Het subsidieprogramma LEADER is ook gericht op het versterken van de leefbaarheid in het landelijk gebied. Deze Europese subsidie komt aan de orde onder meerjarendoel 2.4.1

Beoogde resultaten:

- Bevordering van de sociale cohesie in kleine kernen en het landelijk gebied.

P3 Bodem, water en milieu

P3	Bodem, water en milieu	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P3-1	Waterveiligheid en klimaatadaptatie	-5.429	-7.425	**-6.263**	-3.463	-2.463	-2.263
P3-2	Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	-836	-1.023	**-1.276**	-1.276	-1.276	-1.276
P3-3	Bodem- en grondwatersysteem is schoon	-2.363	-4.941	**-2.636**	-2.386	-2.386	-2.386
P3-4	De leefomgeving is gezond en veilig	-14.020	-16.166	**-16.314**	-14.813	-14.638	-14.617
P3-5	Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	-690	-5.285	**-4.726**	-4.685	-3.919	-3.596
Totaal P3	Bodem, water en milieu exploitatie	-23.338	-34.840	**-31.215**	-26.623	-24.682	-24.138

Beleidsdoel P3-1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie

Meerjarendoel P3-1-1 Waterkeringen op orde

1. Evalueren van de resultaten van de toetsing van de regionale waterkeringen over de periode 2012-2024. De waterschappen leveren vóór 1 januari 2025 de resultaten van de toetsing van de regionale waterkeringen op aan de provincie Utrecht.
2. In samenwerking met provincies Zuid-Holland en Noord-Holland maken we een gezamenlijk provinciaal dashboard voor meer inzicht in de ligging en status van de regionale keringen (het veiligheidsbeeld).
3. Met elk waterschap vinden (ambtelijke) toezichthoudersoverleggen plaats over de regionale keringen, waarin we de afspraken over het toetsen en de jaarlijkse voortgangsrapportages bespreken.

Beoogde resultaten:

- Besluitvorming en implementatie water en bodem sturend met betrekking tot buitendijks bouwen. Aanpassing van de instructieregel (2.16) in de omgevingsverordening op basis van water en bodem sturend.
- Vaststellen door GS van de geactualiseerde overstromingsgevaar- en risicokaarten. Dit in het kader van de Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) en de uitwerking daarvan in het Overstromingsrisicobeheerplan (ORBP).
- Rapportage over de resultaten van de bovenregionale stresstest inclusief impactanalyse. Dit wordt samen met onze partners uitgevoerd. De bovenregionale stresstest maakt inzichtelijk wat de effecten zijn van een langdurige en intensieve regenbui op het watersysteem.

Meerjarendoel P3-1-2 Meekoppelkansen bij dijkversterking

1. Uitwerken van de meekoppelkansen bij dijkversterkingsprojecten van de waterschappen. Het programmaplan Mooie en Veilige Dijken vormt hier de basis van en vraagt om intensieve samenwerking met de waterschappen en andere gebiedspartners.

Beoogde resultaten:

- Schetsontwerpen en ramingen van de meekoppelkansen in de dijktrajecten Nieuwegein en Jaarsveld-Klaphek
- Afronden detailontwerp van de meekoppelkansen in dijktraject Culemborgse Veer-Beatrixsluis.

Meerjarendoel P3-1-3 Voorbereiding op klimaatverandering

1. Uitvoering van de activiteiten uit het 2e Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2025-2028. Vaststelling van het 2e Uitvoeringsprogramma door GS is beoogd in Q4 van 2024.
2. Uitwerking van beoogde meerjarendoelen in de vorm van activiteiten en resultaten. Dit zal gebaseerd worden op de inhoud van het nieuwe uitvoeringsprogramma.

Beoogde resultaten:

- (afhankelijk van de activiteiten uit het nog vast te stellen 2e Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2025-2028)

Beleidsdoel P3-2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit

Meerjarendoel P3-2-1 Oppervlaktewater - KRW-doelen in 2027

1. Uitvoering van de acties uit de notitie Handelingsperspectief KRW uit maart 2024. Het betreft besluitvorming over instrumenten voor gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten en metingen in oppervlaktewater. Voor een aantal acties verloopt de borging in de omgevingsvisie en -verordening, via het UPLG en het landbouwbeleid.
2. Vaststelling definitief handelingsperspectief KRW door GS en toezending aan PS
3. Bestuurlijke positionering KRW met waterschappen, IPO en Rijk uitwerken. Op basis van de landelijke tussenevaluatie KRW, ons handelingsperspectief en het landelijk advies van Berenschot over de governance van de KRW zullen mogelijk nieuwe overlegvormen ontstaan en zullen tot nu toe ongebruikte instrumenten worden ingezet. Wij willen alle instrumenten verkennen om ons maximaal in te zetten.

Beoogde resultaten:

- Vaststellen definitief Handelingsperspectief KRW door GS.
- Besluit over regelgeving gewasbeschermingsmiddelen.
- Inbreng KRW-vereisten in het UPLG en de gebiedsagenda's van de Gebiedsgerichte Aanpak landelijk gebied.

Meerjarendoel P3-2-2 Zoetwatervoorziening is robuuster/beter

1. Uitvoeren van onderzoeken en maatregelen in het kader van de nieuwe Deltaregio Centraal Hollland waarbij maatregelen ter verbetering van het watersysteem worden ingebracht in verschillende RO-trajecten zoals NOVEX Groene Hart. Dit zijn maatregelen voor het vasthouden en bergen van water.
2. Uitvoeren van maatregelen in het kader van de Blauwe Agenda Utrechtse Heuvelrug en de Zoetwaterregio Oost Nederland (ZON). Dit zijn o.a. maatregelen om te veel en te weinig water te voorkomen.

Beoogde resultaten:

- Inbreng leveren van kennis en maatregelen voor het Deltabesluit in 2026 voor de nieuwe Deltaregio Centraal Holland.
- Aanvullende maatregelen voor het verbeteren van de waterhuishouding op en rondom de Utrechtse Heuvelrug.

Beleidsdoel P3-3 Bodem- en grondwatersysteem is schoon

Meerjarendoel P3-3-1 Kwaliteit is verbeterd en meer beschermd

1. Uitvoeren van diverse onderzoeken die leiden tot een advies over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden ter bescherming van kwetsbare drinkwaterwinningen.
2. Samen met partners evalueren en actualiseren van de huidige gebiedsdossiers van de afzonderlijke drinkwaterwinlocaties, waarin risico's en maatregelen ter bescherming van een drinkwaterwinning zijn opgenomen.
3. Het uitvoeren van bodem- en grondwatersaneringen en bodemonderzoeken vanuit onze wettelijk taak.

Beoogde resultaten:

- Advies over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden en voorbereiden voor bespreking of besluitvorming voor PS.
- Geactualiseerde gebiedsdossiers drinkwaterwinlocaties.
- Aanpak van de nog 41 overgebleven spoedlocaties voor bodem- en grondwaterlocaties in de provincie Utrecht, waar de provincie bevoegd gezag is. Daarnaast meer inzicht in PFAS verontreinigde locaties en aanpak van de laatste tuinen in de Ronde Venen in het kader van diffuus lood.

Meerjarendoel P3-3-2 Duurzaam gebruik bodem

1. Met het praktijkonderzoek WKO in 2e watervoerend pakket Beursgebied Utrecht werken we samen met de gemeente Utrecht aan een veilig en verantwoord gebruik van de ondergrond voor duurzame energie en drinkwater.
2. Vergroten van de regionale kennis over kansen en risico's van energie uit de ondergrond. We zetten opgedane kennis in voor het zo nodig aanpassen van beleid en het meedenken in gebiedsontwikkelings- en energietransitievraagstukken.

Beoogde resultaten:

- Adviezen aan het Rijk bij vergunningaanvragen voor aardwarmte. We zorgen ervoor dat regionale en lokale belangen meegewogen worden bij het verlenen van vergunningen en de uitvoering van aardwarmteprojecten. Op deze manier dragen wij bij aan een veilige en verantwoorde ontwikkeling van aardwarmte.
- Inzichtelijk gemaakt van de relatie tussen boven- en ondergrondse belangen en dit mee kunnen nemen in de herziening van de Omgevingsvisie.

Meerjarendoel P3-3-3 Zorg dragen voor voldoende grondwater

1. We onderzoeken de impact van de natte periode 2023-2024 op het watersysteem van de Utrechtse Heuvelrug (Blauwe Agenda Utrechtse Heuvelrug). Hiermee vergroten we onze kennis en kunnen we de grondwatermodellen actualiseren.
2. We voeren het Utrechts actieplan drinkwaterbronnen uit om hiermee op de langere termijn ook voldoende drinkwater beschikbaar te hebben. Het gaat specifiek om het voorkomen van vertraging van de realisatie van de locaties Schalkwijk en Eemdijk, het verminderen van de drinkwatervraag en een visie op de drinkwatervoorziening na 2030.
3. We participeren actief in (onderzoeks)projecten waarbij we onderzoeken welke hydrologisch maatregelen het best bijdragen aan het versterken van de natuur. Hierbij dragen we bij aan een integrale aanpak van de transitie van het landelijk gebied.

Beoogde resultaten:

- Advies aan de stuurgroep Blauwe Agenda voor het uitbreiden van het uitvoeringsagenda Blauwe Agenda gericht op het omgaan met zeer natte periode op de Utrechtse Heuvelrug.
- Voortgangsrapportage Utrechts actieplan drinkwaterbronnen.
- Concrete maatregelen voor het verbeteren van het hydrologisch systeem nabij N2000 gebieden (gefinancierd vanuit het maatregelenpakket 4 Natura 2000-gebieden en overgangszones).

Beleidsdoel P3-4 De leefomgeving is gezond en veilig

Meerjarendoel P3-4-1 Meer adviezen voor gezonde leefomgeving

1. Advisering over een gezonde leefomgeving bij (provinciaal) beleid en projecten op alle beleidsdomeinen.
2. Samen met gemeenten, GGD en omgevingsdiensten verder werken aan beleid en uitvoering van een gezonde en veilige leefomgeving.
3. Stimuleren van projecten in de provincie over een gezonde leefomgeving met inwoners, specifiek ook scholieren, ten behoeve van kennisontwikkeling, bewustwording en meer betrokkenheid bij de wetenschap. Doel is kennis vergroten en aanzetten tot gedragsverandering.

Beoogde resultaten:

- De inzet van de gezondheidsscan bij de advisering over een gezonde en veilige leefomgeving
- De implementatie van een visualisatie instrument bij zoveel mogelijk gemeenten in de provincie Utrecht (Gezonde GebiedsOntwikkeling-instrumentarium), waarmee gemeenten inzicht krijgen in ruimtelijke keuzes voor de gezondheid van hun inwoners. Denk aan de aanleg en aanwezigheid van bomen.
- Daarnaast wordt er gewerkt aan een handreiking geur voor gemeenten. We werken hier samen met gemeenten aan.

Meerjarendoel P3-4-2 Luchtkwaliteit bij WHO-advieswaarden

1. Beleid: verkennen beleidslijnen en vaststelling routeplan 2030 voor EU-richtlijn, in overeenstemming met rijksbeleid, toetsen op nieuwe EU-grenswaarden.
2. Uitvoering: SLA maatregelen binnen de provincie Utrecht, specifiek start aanleg elektrificatiepunt voor binnenvaartschepen, uitvoeringsplan maatregelen Omgevingswet en communicatie houtstook met 6 gemeenten,
3. Participatie/innovatie: onderzoek kansrijke maatregelen mobiliteit en wegennet, citizensscienceprojecten voor luchtkwaliteit.

Beoogde resultaten:

- Implementatieplan EU-richtlijn lucht (WHO-richtlijn 2005 + NOx norm naar 20 mg) en EU-richtlijn industriële emissies, in overeenstemming met rijksbeleid.
- In 2030 zijn de SLA doelstellingen gerealiseerd. Opladen van elektrische schepen in mogelijk gemaakt in provincie Utrecht en uitstoot PM en PAK van houtstook is beperkt in 25 % van de gemeenten.
- Knelpunten wegen/mobiliteit en mogelijke maatregelen gedetailleerd in beeld gebracht aan de hand van de nieuwe EU waarden en worden gebruikt in de beleidsadvisering. Bewustzijn t.a.v. de lokale luchtkwaliteit wordt vergroot en werkt door in het handelingsperspectief van de inwoners.

Meerjarendoel P3-4-3 Geluidbelaste woningen en stiltegebieden

1. Uitvoering geven aan het nieuwe Actieplan geluid en o.a. de nieuwe saneringstaak onder de Omgevingswet en het evalueren van de kwaliteit van de stiltegebieden;
2. Implementeren van de nieuwe werkwijze met de Geluidproductieplafonds (GPP's)
3. Samenwerken met gemeenten binnen de Samenwerkingsagenda geluid om negatieve gezondheidseffecten van geluid te beperken.

Beoogde resultaten:

- Verminderen van de geluidbelasting bij de hoog belaste woningen en starten met de voorbereidingen van de wettelijke saneringstaak onder de Omgevingswet. De kwaliteit en omvang van stiltegebieden wordt gewaarborgd, en de totale oppervlakte van de stille kernen blijft gehandhaafd;
- Vaststellen van de wettelijke Geluidproductieplafonds (GPP's) en de daaraan gekoppelde Saneringslijst;
- Uitvoeren van ten minste 3 projecten binnen de Samenwerkingsagenda geluid.

Meerjarendoel P3-4-4 De overlast van vliegverkeer is minder

1. Organiseren van het proces om te komen tot een door de regio gebiedsadvies zoals door het Rijk aan ons gevraagd;
2. Het voeren van een actieve lobby binnen het programma Luchtruimherziening met als inzet: het beperken van extra hinder en het beschermen van kwetsbare gebieden, daarbij is nzicht in en analyse van de mate van overlast door vliegverkeer gewenst;
3. Onderzoeken welke aanpassingen aan ons eigen (kleine) luchtvaartbeleid mogelijk zijn.

Beoogde resultaten:

- Een gebiedsadvies met de regio voor de Luchtruimherzieni9ng van het Rijk.
- Monitoringsrapporten van het aantal vliegtuigbewegingen, gekoppeld aan de resultaten uit de gezondheidsmonitor van de GGD op gebied van luchtvaart;
- Aangepaste beleidsregels van de kleine luchtvaart provincie Utrecht.

Meerjarendoel P3-4-5 Breedtesport duurzame accommodaties

1. Opstellen nieuw beleid Sport en Bewegen
2. Organiseren van drie kennissessies Sport en bewegen in de openbare ruimte
3. Ondersteunen van 5 sportverenigingen bij het verduurzamen van hun sportaccommodatie middels de Utrechtse Plus.

Beoogde resultaten:

- Een vastgesteld beleid, eind 2025, aansluitend op het aflopende beleidskader Sport & Bewegen 2021-2025. Het nieuwe beleid wordt opgenomen in het Omgevingswetprogramma Recreatie en Toerisme 2026-2029 (zie 8.2).
- De kennis van het netwerk van het Provinciaal Sportakkoord Utrecht is vergroot door het delen van praktijkvoorbeelden uit de drie kennissessies Sport en bewegen in de openbare ruimte.
- Afronden van subsidieproject de Utrechtse Plus, waarmee in totaal zo'n 100 sportverenigingen in de gehele subsidieperiode (2023-2025) zijn ondersteund bij het verduurzamen van hun accommodatie.

Meerjarendoel P3-4-6 Externe veiligheid is beter gewaarborgd

1. De provincie Utrecht werkt samen met omgevingsdiensten, Veiligheidsregio en gemeenten aan het beperken van externe veiligheidsrisico's in omgevingsvisies en omgevingsplannen
2. De provincie Utrecht neemt deel aan de stuurgroep basisnet en werkt met provincies en gemeenten in IPO en VNG verband samen aan de totstandkoming van een robuust basisnet waarin risico's verbonden aan het vervoer van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk worden beperkt.
3. De provincie onderzoekt de nut en noodzaak van het stellen van regels in de provinciale omgevingsverordening op het gebied van externe veiligheid

Beoogde resultaten:
- De in 2024 met omgevingsdiensten en gemeenten ontwikkelde handreiking ruimtelijke ordening en externe veiligheid wordt geïmplementeerd in de visie en planvorming van gemeenten en waar nodig aangevuld.
- Het inzicht in het vervoer van gevaarlijke stoffen wordt up to date gehouden door het In 2025 uitvoeren van het vijfjaarlijkse monitoringsonderzoek naar het vervoer van gevaarlijke stoffen over gemeentelijke en provinciale wegen in de provincie Utrecht.
- De gevolgen van de energietransitie op de risico's verbonden aan het vervoer, be- en verwerken en opslaan van waterstofdragende stoffen zoals ammoniak en LOHC zal inzichtelijk worden gemaakt voor de provincie Utrecht.

Meerjarendoel P3-4-7 Uitvoer. van de VTH-taken beter geborgd
1. Uitvoering conform het vastgestelde Uitvoeringsprogramma VTH 2025
2. Verbetering monitoring op de doelen uit de Uitvoering- en Handhavingsstrategie
3. Bijdragen aan het proces 'Naar 1 Omgevingsdienst in Utrecht"

Beoogde resultaten:
- Rapportage uitvoeringsresultaten van alle VTH taken inclusief kwaliteitscriteria
- Uitvoeringsprogramma 2026 voor Omgevingsdienst Utrecht, ODNZKG en interne taken

Beleidsdoel P3-5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot

Meerjarendoel P3-5-1 Kennis bodemdaling, broeikasgasuitstoot
1. Wij dragen in 2025 bij (inhoudelijk en/of financieel) aan diverse onderzoeks- en pilottrajecten (ook landelijke) die tot doel hebben de kennis over bodemdaling en broeikasgasuitstoot te vergroten. Het betreft o.a. het Nationaal Onderzoek Broeikasgassen Veenweiden, het Veenweiden Innovatie Programma Nederland, LOSS en het Veenweide Innovatie Centrum (VIC).
2. Samen met de waterschappen volgen we de effecten van waterinfiltratiesystemen in gebiedsprocessen als bodemdalingremmende maatregel.
3. Met behulp van de Subsidieregeling Beperking Bodemdaling kunnen wij relevante onderzoeken van externen (mede) financieren. Zoals het onderzoek naar de mogelijkheden van druppelinfiltratie als alternatief voor waterinfiltratiesystemen.

Beoogde resultaten:
- De opgedane kennis wordt gebruikt voor het optimaliseren van de maatregelen, die in gebiedsprocessen worden genomen, waarmee de broeikasgasuitstoot wordt verminderd.

Meerjarendoel P3-5-2 Uitvoeren maatregelen gebiedsprocessen
1. Wij doen mee of stimuleren gebiedsprocessen waar bodemdalingremmende maatregelen worden genomen. Dit doet de provincie in het kader van het UPLG.
2. Wij geven subsidie voor het nemen van bodemdalingremmende maatregelen. Zoals in de gebieden Groot Wilnis Vinkeveen, Waardassacker polder, Oud Kamerik en Polsbroek.

Beoogde resultaten:
- Bodemdalingremmende maatregelen zijn genomen en de broeikasgasuitstoot is verminderd (minimaal 400ha in 2025).
- Er wordt voldaan aan de doelstelling van de reductie van de broeikasgasuitstoot uit de veenweiden uit het klimaatakkoord. In 2030 moet de uitstoot in het jaar 2030 0,09 Mton minder zijn dan de uitstoot in het referentiejaar 2016.

P4 Klimaat en Energietransitie

P4	Klimaat en Energietransitie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P4-1	Verduurzaming gebouwde omgeving	-3.779	-4.970	**-4.775**	-4.301	-4.307	-4.307
P4-2	Duurzame elektriciteit	-1.624	-2.391	**-1.544**	-1.544	-1.544	-1.624
P4-3	Inclusiviteit en innovatie	-3.459	-3.961	**-4.027**	-3.954	-3.888	-3.888
P4-4	Energie-infrastructuur	-206	-745	**-622**	-638	-662	-669
P4-5	Circulaire Samenleving	-886	-1.340	**-315**	-315	-315	-315
P4-6	Klimaatneutrale Samenleving	-714	-514	**-455**	-455	-455	-455
Totaal P4	Klimaat en Energietransitie exploitatie	-10.668	-13.921	**-11.738**	-11.207	-11.170	-11.257

Beleidsdoel P4-1 Verduurzaming gebouwde omgeving

Meerjarendoel P4-1-1 Energiebesparing inwoners

- Ontwikkeling van een aanpak voor Verenigingen van Eigenaren (VvE) binnen het Energie Diensten Centrum (EDC).
- Doorontwikkeling van het Meerjarig Collectief Ontzorgingsprogramma (MCO-programma), gericht op het isoleren van grondgebonden koopwoningen.
- Doorontwikkeling van het Steunpunt verduurzaming voor particuliere verhuurders
- Ontwikkelen van een provinciaal dataplatform voor het opslaan van woningkenmerken.

Beoogde resultaten:

- Start van een provinciaal VvE ondersteuningsplatform en VVE programma binnen EDC.
- Aansluiting van minimaal 4 nieuwe gemeenten bij het MCO-programma.
- Er is actuele informatie beschikbaar voor particuliere verhuurders over regelgeving en subsidies voor verduurzaming.
- Ten minste 18 gemeenten maken gebruik van het dataplatform.

Meerjarendoel P4-1-2 Energiebesparing bedrijven

- Stimulering van energiebesparing en gebouwgebonden opwekking bij maatschappelijke organisaties met behulp van energiescans en advisering over financiering, aanbesteding en realisatie door duurzaamheidscoaches.
- Stimulering van energiebesparing en gebouwgebonden opwekking bij bedrijven door een regionale aanpak op bedrijventerreinen met aanjagers en een ontzorgingsprogramma voor het MKB met de inzet van duurzaamheidscoaches en energiescans.
- Intensivering van het uitvoeren van controles op de energiebesparingsplicht en bijbehorende informatieplicht bij bedrijven.

Beoogde resultaten:

- 1 januari 2026 zijn voor minimaal 700 maatschappelijke gebouwen energiescans en adviesrapporten opgesteld, waarvan de realisatie wordt gemonitord.
- 1 mei 2027 zijn op minimaal 27 bedrijventerreinen en voor minimaal 451 bedrijven energiescans en energiebesparende adviezen opgeleverd, waarvan de realisatie wordt gemonitord. In de 2025 is de organisatie hiervoor regionaal en lokaal operationeel en is het doel om tenminste voor 51 bedrijven de eerste scans en adviezen gereed te hebben.
- In 2025 zijn bij minimaal 750 bedrijven controles op de energiebesparingsplicht en bijbehorende informatieplicht uitgevoerd.

Meerjarendoel P4-1-3 Zon op dak

- Ondersteuning van gemeenten en de RES-regio's met kennis, advies en monitoring bij zon op daken en objecten.
- Ondersteuning van dakeigenaren met subsidie om veel voorkomende belemmeringen voor zon-op-dak projecten op te lossen, zoals het versterken of aanpassen van de dakconstructie, het aanleggen van solar carports en oplossingen voor netcongestie door middel van opslag.

Beoogde resultaten:

- Er is actuele informatie beschikbaar voor eigenaren van grote daken over opwekmogelijkheden in tijden van netcongestie.
- Minimaal 10 projecten voor netcongestie-oplossingen bij zon op dak zijn met subsidie ondersteund.
- Er is subsidie verstrekt voor de realisatie van minimaal 3 solar carports.

Meerjarendoel P4-1-4 Duurzame warmtebronnen

- Ondersteuning van gemeenten en bewonersinitiatieven bij het uitvoeren van haalbaarheidsstudies voor het benutten van duurzame warmtebronnen zoals aquathermie en bodemenergie.
- Uitwerking van een voorstel voor een provinciaal warmtebedrijf om, samen met andere publieke partners, gemeenten te ondersteunen in het ontwikkelen en realiseren van publieke warmtenetten.

Beoogde resultaten:

- Er zijn 15 locaties/zoekgebieden voor grootschalige duurzame warmtewinning waar de provincie ondersteuning biedt.
- Er ligt een voorstel voor Provinciale Staten dat voldoende informatie biedt om een besluit te nemen over deelname van de provincie in een provinciaal warmtebedrijf.

Beleidsdoel P4-2 Duurzame elektriciteit

Meerjarendoel P4-2-1 Ruimte voor duurzame energie

- Het doorlopen van projectbesluitprocedures voor windenergie om de RES-doelstelling van 2,4 TWh duurzame opwek voor 2030 te realiseren. Dit betreft het aandeel (tussen 0,25 en 0,5 TWh) dat niet door gemeenten ruimtelijk mogelijk wordt gemaakt.
- Ondersteuning van gemeenten bij het zoeken naar oplossingen in geval van (mogelijke) drempels vanuit provinciaal beleid in ruimtelijke procedures voor duurzame opwek.
- Deelname in (programma Opwek van Energie op Rijksvastgoed) OER-trajecten om een goede ruimtelijke inbedding te waarborgen en te helpen de projecten efficiënt te doorlopen.

Beoogde resultaten:

- Voor alle projecten om in totaal 2,4 TWh duurzame energie op te wekken zijn de ruimtelijke procedures gestart of doorlopen.
- Voor alle OER-trajecten is minimaal, indien de ruimtelijke procedure nog niet is gestart, een tender voor gronduitgifte in voorbereiding.

Meerjarendoel P4-2-2 Participatie inwoners

- Regie op de uitvoering van de afspraken uit het Beleidskader Lokaal Eigendom en Participatie bij de windenergieprojecten in de provincie Utrecht.
- Ondersteuning van gemeenten en energiecoöperaties bij de realisatie van lokaal eigendom en zeggenschap bij zonne-energieprojecten. Gemeenten worden geholpen bij het opstellen en uitvoeren van beleid. Voor energiecoöperaties is er een ondersteuningsstructuur, waarbij er aandacht is voor de belasting van het elektriciteitsnet.
- Uitvoering van de activiteiten uit het plan van aanpak energiecoöperaties bekender en beminder (uitvoering motie M24-14 Bekend en Bemind: Energiecoöperaties voor ons allemaal).

Beoogde resultaten:

- Minimaal 50% lokaal eigendom en zeggenschap is verankerd in alle omgevingsovereenkomsten die in 2025 bij windenergieprojecten gesloten worden.
- Alle gemeenten die met zon op land aan de slag gaan hebben beleid waar lokaal eigendom en zeggenschap onderdeel van is en energiecoöperaties zijn in positie om de uitvoering op te pakken.
- Energiecoöperaties zijn bekender en beminder. Dit vertaalt zich in een groter aantal leden en/of deelnemers aan activiteiten/acties van energiecoöperaties.

Beleidsdoel P4-3 Inclusiviteit en innovatie

Meerjarendoel P4-3-1 Wetgeving afgestemd op energietransitie

- Beïnvloeden van de totstandkoming van landelijke en Europese wet- en regelgeving en de toepassing daarvan waardoor de energietransitie versneld wordt.
- Met partners zoals gemeenten, netbeheerders, energiecoöperaties, bedrijven en het IPO afstemmen over lobbydoelen en –activiteiten.
- Bij de lobby prioriteit geven aan gebouwgebonden financierings- en ontzorgingsconcepten, oplossingen voor netcongestie, aanleg van de noodzakelijke energie-infrastructuur en de (financiering van de) warmtetransitie, waaronder warmtenetten.

Beoogde resultaten:
- Er zijn concrete stappen gezet in het realiseren van de lobbydoelen die op basis van de Energievisie en geïdentificeerde prioriteiten zijn geselecteerd.
- Samen met partners (onder andere gemeenten en het IPO) zijn lobbyactiviteiten zoals het organiseren van werkbezoeken, het voeren van lobbygesprekken en het schrijven van lobbybrieven uitgevoerd.

Meerjarendoel P4-3-2 Innovaties duurzame energievoorziening
- Ondersteunen en uitvoeren van projecten die passen in de Roadmap slimme energiesystemen provincie Utrecht (slimme oplossingen netcongestie).
- Het project energiehubs op bedrijventerreinen provincie Utrecht uitvoeren. Provinciale Staten hebben hiervoor middelen beschikbaar gesteld (Statenvoorstel 'Plan inzet middelen versnelling energietransitie'). Dit project draagt ook bij aan meerjarendoel 4.4.1.
- Ondersteunen en uitvoeren van innovatieprojecten rond andere geselecteerde thema's zoals energierenovaties in de gebouwde omgeving, circulariteit en waterstof.

Beoogde resultaten:
- 5 innovatieprojecten zijn ondersteund die de energietransitie in Utrecht versnellen.
- 10 energiehubs zijn ondersteund en 4 energiehubs zijn gerealiseerd.

Meerjarendoel P4-3-3 Inclusieve energietransitie
- Testen van de mogelijkheid om financieel advies onderdeel van het proces te laten zijn binnen het Meerjarig Collectief Ontzorgingsprogramma (MCO-programma) van het Energie Diensten Centrum (EDC). Zie ook meerjarendoel 4.1.1.
- Ontwikkeling van de mogelijkheid om binnen het MCO-programma ISDE-subsidie door de gemeenten voor te laten schieten zodat woningeigenaren in de lagere inkomensgroepen dit niet zelf hoeven te doen.
- Samen met Energie van Utrecht ondersteunen van energiecoöperaties bij het opzetten van energieprojecten waar huishoudens met een kleine beurs ook aan mee kunnen doen.

Beoogde resultaten:
- Een afgeronde pilot voor financieel advies en (bij goed resultaat) opschaling binnen het gehele MCO-programma. Binnen dit programma worden ook de extra middelen voor grootschalige isolatie ingezet (Statenvoorstel Plan inzet middelen versnelling energietransitie).
- Ten minste 14 gemeenten maken binnen het MCO-programma gebruik van de mogelijkheid om ISDE voor te schieten.
- Een voorbeeldproject van energiecoöperaties waarin huishoudens met een kleine beurs deel kunnen nemen.

Beleidsdoel P4-4 Energie-infrastructuur

Meerjarendoel P4-4-1 Slim gebruik electriciteitsnet
- Kennis over netcongestie en oplossingen voor bedrijven en woning(bouw) ontwikkelen en delen.
- In samenwerking met netbeheerders en projectontwikkelaars opstellen van netgrenzen en ontwerpprincipes voor netbewuste nieuwbouw.
- Stimuleren van piekreductie bij maatschappelijk vastgoed en slim laden.

Beoogde resultaten:

- Er zijn minimaal 12 bijeenkomsten (online en fysiek) georganiseerd voor Communities of practice voor energiehubs (zie ook meerjarendoel 4.3.2), nieuwbouw en energiewerkplaatsen met minimaal 100 unieke deelnemers.
- Start programmatische aanpak netbewuste nieuwbouw in samenwerking met kennispartners, marktpartijen, rijk en andere provincies.

Meerjarendoel P4-4-2 Uitbreiding electriciteitsnet

- Heldere samenwerkingsafspraken maken met de netbeheerders over de netuitbreidingen met de focus op de prioritaire energie-infrastructuurprojecten.
- Begeleiden van het (ruimtelijk) proces met netbeheerders en gemeenten om te komen tot nieuwe netuitbreidingen. Waar nodig de rol van bevoegd gezag vervullen.
- Organiseren van de ruimtelijke toetsing van netuitbreidingen buiten de rode contour.

Beoogde resultaten:

- Betere samenwerking tussen netbeheerders en overheden waardoor processen sneller verlopen.
- De ruimtelijke procedures zijn voor de netbeheerders en betrokken gemeenten begrijpelijk en herleidbaar.
- Partijen zijn hierdoor gezamenlijk in staat om de ingebruiknamedatum (IBN) van netuitbreidingen naar voren te halen.

Meerjarendoel P4-4-3 Integraal programmeren infrastructuur

- De belangrijkste ruimtelijke ontwikkelingen met substantiële energievraag worden in kaart gebracht.
- Op basis van energievisie en afwegingskader P-MIEK worden de belangrijkste energie-infrastructuurprojecten geprioriteerd.
- De energietoets wordt richting de volgende aanpassing van de Omgevingsverordening verbeterd.

Beoogde resultaten:

- De netbeheerders zijn beter in staat te prioriteren in hun investeringsplannen.
- De energietoets zorgt ervoor dat we eerder zicht krijgen op ruimtelijke ontwikkelingen met een grote energievraag.

Beleidsdoel P4-5 Circulaire Samenleving

Meerjarendoel P4-5-1 Strategie circulaire samenleving

- Werken aan grondstofreductie via de vijf focusthema's uit de middellange termijnstrategie (opdrachtgeverschap, ruimte, circulaire bouw, VTH en Bedrijven & ketens).
- Versnellen van de transitie via coördinerende taken zoals monitoring, kennisdeling en het bouwen van netwerken.
- Inspelen op kansen die zich voordoen en initiatieven van derden op het gebied van circulariteit.

Beoogde resultaten:

- Groter aandeel circulaire inkoop door de provinciale organisatie (link met manifest MVOI) en circulariteit is beter verankerd in provinciaal beleid, waaronder de omgevingsvisie.
- Bedrijven gaan zuiniger om met grondstoffen door circulaire vergunningverlening én ondersteuning van ketens en bedrijven.
- Kennis over circulariteit en de bekendheid en toepassing daarvan groeit en de eerste monitoringsrapportage circulaire samenleving voor PS is opgeleverd.

Beleidsdoel P4-6 Klimaatneutrale Samenleving

Meerjarendoel P4-6-1 Utrechtse Klimaataanpak

- Uitvoering van de acties uit de uitvoeringsagenda van de Utrechtse Klimaataanpak en daarover verantwoording afleggen.
- Samen met andere overheden werken we aan nieuwe vraagstukken en behoeften rondom data en monitoring en de Klimaatmonitor wordt uitgebreid met onder andere data op gemeentelijk detailniveau.
- Uitvoeren en (het mogelijk) uitbouwen van de klimaatbeleidscyclus naar andere duurzaamheidsthema's, te beginnen met circulaire samenleving.

Beoogde resultaten:
- Klimaatparagraaf in de begroting en het jaarverslag en stand van zaken op het gebied van reductie van broeikasgassen.
- Er zijn concrete stappen gezet in het realiseren van de lobbydoelen en kansen en risico's te vertalen naar standpunt en strategie en vervolgacties.
- Actuele en sturende klimaatdata en een gedegen klimaatmonitoring en rapportagesysteem.

P5 Bereikbaarheid Publieke mobiliteit

P5	Bereikbaarheid Publieke mobiliteit	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P5-1	Versterken netwerk	-6.780	-10.639	**-12.268**	-11.968	-11.968	-11.968
P5-2	Duurzaam concessiemanagement	-137.866	-123.293	**-112.827**	-116.127	-116.627	-115.627
P5-3	Aantrekkelijke knooppunten	-1.059	-3.463	**-1.552**	-1.048	-1.048	-1.048
P5-4	Duurzaam beheer en realisatie van OV-inf	-30.072	-31.966	**-31.005**	-32.907	-33.031	-33.276
Totaal P5	Bereikbaarheid Publieke mobiliteit exploitatie	-175.778	-169.362	**-157.652**	-162.050	-162.674	-161.919

Beleidsdoel P5-1 Versterken netwerk

Meerjarendoel P5-1-1 Versterken OV-bereikbaarheid
- Uitwerken aanpak Publieke Mobiliteit en de eerste stappen zetten in de uitrol in landelijk gebied en bij bedrijventerreinen.
- Verder ontwikkelen regionaal OV-systeem door uitbreiden en opwaarderen van het Bus Rapid Transit (BRT) netwerk (U-link en U-liner) en inzet op lobby voor betere benutting spoornetwerk.
- Voorbereiden en uitwerken samenhangende grootschalige ontwikkelingen OV en verstedelijking na 2035 (OV-schaalsprong).

Beoogde resultaten:
- In 2025 starten we de uitvoering van Publieke Mobiliteit met pilots in tenminste 2 gebieden (een landelijk en een rond een bedrijventerrein).
- Meer treinstops bij station Leidse Rijn.
- Voorkeursalternatief MIRT -verkenning OV & wonen en tussenresultaten MIRT-onderzoek Utrecht Arnhem Duitse grens (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport)

Meerjarendoel P5-1-2 Wegnemen bereikbaarheidsknelpunten OV
- Opstellen regionale aanpak bestaande BRT-lijnen, inclusief doorstromingsmaatregelen.
- Monitoren en sturen op de uitvoering doorstromingsmaatregelen OV.
- Inzichtelijk maken van bereikbaarheidsknelpunten en het faciliteren stakeholders (gemeenten) in het wegnemen van deze bereikbaarheidsknelpunten.

Beoogde resultaten:
- We stellen een regionale BRT aanpak vast.
- We benutten de subsidiemogelijkheden voor BRT/doorstroming volledig.Minder bereikbaarheidsknelpunten.

Meerjarendoel P5-1-3 Fysieke en sociale toegankelijkheid OV

- We maken de toegankelijkheid van OV haltes inzichtelijk.
- We sturen op een vlotte uitvoering van het toegankelijk maken van OV-haltes.

Beoogde resultaten:

- 100 extra OV-haltes zijn toegankelijk.
- Provinciaal actieplan toegankelijkheid eigen haltes.

Meerjarendoel P5-1-4 Verbeteren betaalbaarheid OV

- We ontwikkelen van een OV-reisproduct voor minima.
- We implementeren een OV-reisproduct voor minima.

Beoogde resultaten:

- Een werkend OV-reisproduct voor minima

Beleidsdoel P5-2 Duurzaam concessiemanagement

Meerjarendoel P5-2-1 Reizigerstevredenheid OV

- We sturen op een goede uitvoering van de huidige concessies door beide vervoerders, met focus om de dienstregeling weer op niveau te brengen en de rituitval te beperken.
- We sturen op een goede implementatie en uitvoering van de nieuwe concessies

Beoogde resultaten:

- De dienstregeling wordt door de vervoerders uitgevoerd conform het vastgestelde vervoerplan
- De rituitval is binnen de norm van < 1%.

De nieuwe concessies zijn geïmplementeerd

Meerjarendoel P5-2-2 Effectieve uitvoering OV

- Opstellen op het strategisch marketing kader.
- Sturen op het vervoerplan- en tarievenproces.

Beoogde resultaten:

- Strategisch marketing kader.
- Jaarlijks vastgesteld vervoer- en tarievenplan.

OV jaar en trendrapportage

Meerjarendoel P5-2-3 Terugdringen negatieve effecten OV

- We bewaken en faciliteren de instroom van Zero Emissie materieel als onderdeel van de implementatie van de nieuwe OV-concessies die uiterlijk in 2028 leiden tot een volledige zero emissie vloot van OV-voertuigen.
- We sturen op het verminderen van omgevingshinder bij werkzaamheden aan OV-assets.
- We sturen op het laten opstellen van een fysiek en sociaal veiligheidsplan door de vervoerders.

Beoogde resultaten:

- Geïmplementeerde nieuwe OV-concessies.
- Een fysiek en sociaal veiligheidsplan.

Beleidsdoel P5-3 Aantrekkelijke knooppunten

Meerjarendoel P5-3-1 Hogere kwaliteit OV knooppunten

- Opstellen ontwikkelkader, inclusief prioritering, voor hubs.
- Sturing geven aan integrale invulling van de prioritaire hubs.
- Opzetten nieuwe governance voor integrale hubaanpak, als onderdeel van publieke mobiliteit, met specifieke aandacht voor deelmobiliteit.

Beoogde resultaten:

- Ontwikkelkader inclusief prioriteitenlijst voor hubs (knooppunten).
- Samenwerkingsafspraken met partijen over integrale aanpak en governance van de prioritaire hubs.

Voorstel voor inrichting governance hubs en deelmobiliteit

Beleidsdoel P5-4 Duurzaam beheer en realisatie van OV-inf

Meerjarendoel P5-4-1 Duurzame realisatie OV assets

- We stellen een geactualiseerde beheervisie op en sturen hierop.
- Sturen op een duurzame uitvoering van beheerplan en MIP/MOP van de OV-assets.
- We nemen nieuwe OV-assets in beheer.

Beoogde resultaten:

- Een vastgestelde geactualiseerde beheervisie.
- Jaarlijks vastgesteld beheerplan, MIP, MOP, inclusief de jaarrapportage ten aanzien van de voortgang op de uitvoering van deze 3 plannen. Nieuwe OV assets maken integraal onderdeel uit van het beheerplan en MOP.

Meerjarendoel P5-4-2 Duurzamer beheer en onderhoud OV assets

- We stellen een visie op over het benutten van ons OV-energienetwerk voor het leveren van energie aan derden.
- Doorvoeren aanpak op circulair, verminderen emissies en verbeteren klimaatbestendigheid voor het onderhoud, vervanging en aanleg van OV assets.

Beoogde resultaten:
Vastgestelde visie op het benutten van het OV-energienetwerk.
Vastgesteld materialenpaspoort voor nieuwe OV-assets.

P6 Bereikbaarheid Gezond en veilig

P6	Bereikbaarheid Gezond en veilig	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P6-1	Meer fietsen over een sterker netwerk	-16.181	-29.858	**-26.801**	-23.160	-23.160	-23.160
P6-2	Veiligere infrastructuur en gedrag	-4.709	-4.768	**-4.945**	-4.712	-4.712	-4.712
P6-3	Samen gezonde groei bereikbaar maken	-8.677	-14.564	**-12.466**	-12.064	-6.778	-38.782
P6-4	Verschonen mobiliteit	-1.514	-1.370	**-2.036**	-2.036	-2.036	-2.036
Totaal P6	Bereikbaarheid Gezond en veilig	-31.082	-.50.560	**-46.247**	-41.971	-36.685	-68.689

Beleidsdoel P6-1 Meer fietsen over een sterker netwerk

Meerjarendoel P6-1-1 Doorfietsroutes

- De voorbereiding en realisatie van doorfietsroutes zetten we voort.
- We voeren een planstudie uit naar de Dom tot Dam doorfietsroute en starten studies naar nieuwe doorfietsroutes.
- We voeren de verdere voorbereiding van de fietsbrug A12 bij Bunnik uit.

Beoogde resultaten:

- In 2025 realiseren we (grotendeels) de doorfietsroutes Amersfoort-Utrecht, Veenendaal-Utrecht, Woerden-Utrecht, Houten-Lage Weide, IJsselstein-Utrecht. Tevens starten we de voorbereidingsfase voor de doorfietsroutes Hilversum-Utrecht, Hilversum-Amersfoort en Houten-USP of zetten we deze voort.
- Afspraken met andere wegbeheerders over de start van studies naar nieuwe doorfietsroutes.
- In 2025 ronden we de planstudie naar de Dom tot Dam doorfietsroute inclusief financieringsvoorstel af.

Meerjarendoel P6-1-2 Regionaal fiets netwerk

- We zetten de subsidieregeling voor het Regionaal fietsnetwerk voortgezet met 4 miljoen euro provinciale bijdrage per jaar.
- We stellen samen met wegbeheerders nieuwe intentieovereenkomsten op voor de kwaliteitsverbetering van het Regionaal fietsnetwerk.
- Voor knelpunten op het provinciale deel van het Regionaal fietsnetwerk onderzoeken wij hoe deze opgelost kunnen worden. Na goedkeuring en akkoord op de investering in het MIP starten we de voorbereiding en realisatie hiervoor.

Beoogde resultaten:

- Aan minimaal 5 projecten op het Regionaal fietsnetwerk leveren we een subsidiebijdrage.
- Met de regio's Amersfoort, Foodvalley en U10 sluiten we nieuwe intentieovereenkomst af voor de kwaliteitsverbetering van het Regionaal fietsnetwerk.
- Op het provinciale deel van het Regionaal fietsnetwerken brengen we in 2025 de laatste kantmarkering aan en verbeteren we verlichting op verschillende plekken. Ook starten we studies naar verbreding van verschillende fietspaden en -tunnels. Ook onderzoeken we knelpunten wat betreft sociale veiligheid van fietspaden en -tunnels en stellen we hiervoor een plan van aanpak op.

Meerjarendoel P6-1-3 Stimuleren fietsen

- Met de focus op de doelgroepen ouderen, kinderen/basisschooljeugd en nieuwe Nederlanders zetten we fietsstimuleringsacties/interventies op, en voeren deze uit. Voor de doelgroepen forenzen en bewoners van nieuwe verstedelijkingslocaties staat Goedopweg hiervoor aan de lat.
- We ontwikkelen een app (of ontwikkelen de huidige app door) met als hoofddoel meer mensen op de fiets te krijgen en als nevendoel het inwinnen van fietsdata voor het verbeteren van het (provinciale) fietsbeleid.
- We brengen met communicatie en activatie het regionale merk voor fietsstimulering in de provincie Utrecht onder de aandacht bij de eerder genoemde vijf doelgroepen.

Beoogde resultaten:

- Een groei in het aantal deelnemende gemeenten en activiteiten in de Doortrappengemeenten en het aantal ouderen dat hieraan deelneemt binnen het programma Doortrappen.
- Een op maat gemaakte fietsstimuleringscampagne bij de opening van twee doorfietsroutes: Utrecht - Amersfoort en Woerden - Utrecht.
- Het uitvoeren binnen de City Deal Fietsen voor Iedereen [met de onderverdeling in thema's Kunnen en Hebben] van een onderzoek naar mobiliteitsarmoede.

Beleidsdoel P6-2 Veiligere infrastructuur en gedrag

Meerjarendoel P6-2-1 Veiligheid provinciale infrastructuur

- We verrichten onderzoek naar de tien grootste infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten en dragen verbetervoorstellen aan.
- We brengen de grootste oversteekknelpunten voor fietsers en voetgangers op het provinciale wegennet in beeld.
- We leggen vast waar het areaal niet voldoet aan de duurzaam veilig-systematiek.

Beoogde resultaten:

- Toepassing en doorontwikkeling van vastgesteld beleid parallelwegen, landbouwverkeer en onveilige bermen.
- Prioritering en aandragen van verbetervoorstellen bij de programmering voor infrastructurele maatregelen.
- Inzage waar, waarom en in welke mate het provinciale netwerk niet aan de belangrijkste duurzaam veilig-criteria voldoet. We prioriteren de grootste hiaten, zetten deze om in verbetervoorstellen en brengen ze vervolgens in bij het proces voor programmering van infrastructurele maatregelen.

Meerjarendoel P6-2-2 Verkeersveiligheid wegen derden

- We stellen een regionale uitvoeringsagenda op, waarin we vastleggen wat de grootste verkeersveiligheidsrisico's zijn en hoe we deze regionaal kunnen terugdringen.
- We organiseren vier keer per jaar een regionaal verkeersveiligheidsoverleg voor alle Utrechtse wegbeheerders en stakeholders.

Beoogde resultaten:

- De ontsluiting van een regionaal dashboard met vernieuwde ongevalleninformatie en risico-indicatoren voor gemeenten en waterschappen.
- Een bestuurlijke intentieovereenkomst voor de regionale uitvoeringsagenda verkeersveiligheid met alle wegbeheerders en andere betrokken partijen in de regio.

Meerjarendoel P6-2-3 Stimuleren van veilig gedrag

- We zetten in op permanente verkeerseducatie en voorlichting, met de focus op het aanleren van basisvaardigheden en gevaarherkenning.
- We ontwikkelen een publiekscampagne gericht op stimuleren veilig gedrag op fietspaden.
- We faciliteren en financieren de ontwikkeling van lokale gedragsmaateregelen.

Beoogde resultaten:

- Een voorlichtingsstrategie voor landelijke en provinciale campagnes.
- Voorlichting- en handhavingsacties in overleg met de politie.

Vernieuwde scholenbenadering om het bereik van het educatieaanbod te verhogen.

Beleidsdoel P6-3 Samen gezonde groei bereikbaar maken

Meerjarendoel P6-3-1 MIRT projecten

Het NOVEX-gebied Utrecht Amersfoort komt tot stand onder het programma U Ned. Samen met het Rijk stellen we een Uitvoeringsagenda (Adaptief Programma) en een Regionale Investering Agenda op (zie o.a. 1.1.2.). Deze krijgt inhoud vanuit de verschillende programmalijnen die binnen U Ned lopen. We werken als provincie verder met Rijk en regio samen binnen het programma U Ned.

Deze Uitvoeringsagenda is een sturingsinstrument om de komende jaren de grote keuzes te kunnen maken voor verstedelijking inclusief de bereikbaarheidsmaatregelen die daarvoor nodig zijn.

Beoogde resultaten:

We leveren een Uitvoeringsagenda en Regionale Investerings Agenda op voor het NOVEX gebied Utrecht - Amersfoort

O.a. het MIRT Onderzoek A12 zone/Rijnenburg en de MIRT Verkenning OV en wonen leveren de beslisinformatie op en bereiden de besluitvorming tussen Rijk en regio voor.

Voor Amersfoort zetten we in op het maken van afspraken over de Mobiliteitsagenda en leveren we het gebiedsonderzoek Spoor- en Heuvelrugzone op.

Meerjarendoel P6-3-2 Borgen regionale bereikbaarheid

Voor de groeiopgave van heel Nederland zijn op de hoofdwegen in de provincie Utrecht verschillende projecten gepland om de wegen uit te breiden. Het Rijk besloten om een strategische herprioritering van het Mobiliteitsfonds uit te voeren. Dit kan grote invloed hebben op het regionale, en daarmee ook het provinciale bereikbaarheidsbeleid. Als provincie en regio zullen we via lobbyactiviteiten naar het Rijk ernaar streven dat de uitvoering volgens het regionale beleid gebeurt.

In 2025 wordt de uitspraak van de Raad van Staten voor het Tracebesluit Ring Utrecht verwacht. De regio heeft het Alternatief Ring Utrecht (ARU) opgesteld dat op vergelijkbare wijze invulling geeft aan de beoogde doelen. We zetten in op de lobbyactiviteiten hiervoor.

Beoogde resultaten:
Met het Rijk komen tot mitigerende afspraken over de projecten die op pauze zijn gezet in de provincie Utrecht (Hoevelaken) of herstart van projecten (NRU)

We beogen met het Rijk tot afspraken tot komen over ARU.

Meerjarendoel P6-3-3 Slimme en duurzame mobiliteitskeuzes

- In de regionale samenwerking met Goedopweg stimuleren we werkgevers tot spitsmijdend en duurzaam mobiliteitsgedrag van medewerkers.
- Stimuleren van inwoners tot duurzaam reisgedrag via een bewonersbenadering in nieuwe woongebieden.
- Informeren van verkeer en beïnvloeden van mobiliteitsstromen bij grote wegwerkzaamheden in de regio.

Beoogde resultaten:

- We continueren de regionale samenwerking om werknemers te verleiden tot het mijden van de spits, thuiswerken of het gebruik maken van gezonde en duurzame vervoerwijzen.
- Met regionale partners zijn de wegwerkzaamheden zodanig gepland dat er geen overlap van afsluitingen en omleidingen ontstaat.
- Bij wegwerkzaamheden zijn weggebruikers geïnformeerd over hinder, route- en reisalternatieven.

Beleidsdoel P6-4 Verschonen mobiliteit

Meerjarendoel P6-4-1 Stimuleren schone brandstof en energie

- Verkennen van externe financiering voor de verduurzaming van mobiliteit en elektrificering van vervoer en het beschikbaar stellen van subsidie en partnerbijdragen.
- We voeren een onderzoek uit naar de externe veiligheid van vrachtverkeer.
- We stellen een grondstoffenstrategie op voor circulaire, klimaatadaptieve, klimaatmitigerende en biodiverse provinciale infrastructuur.

Beoogde resultaten:

- Inzicht in de knelpunten rond externe veiligheid goederenvervoer op de weg.
- Een aangepast koersdocument duurzame infrastructuur met daarin geactualiseerde doelen en werkwijze op weg naar een duurzame infra in 2030.

P7 Bereikbaarheid Infrastruct. en Benutten

P7	Bereikbaarheid Infrastructuur. en Benutten	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P7-1	Betere Benutting regionale mob.netwerk	-2.862	-2.575	**-2.289**	-2.289	-2.289	-2.289
P7-2	Versterken netwerk	-3.555	-3.537	**-2.627**	-2.727	-2.727	-2.727
P7-3	Duurzaam realiseren infrastr en onderh	-7.390	-5.123	**-5.880**	-8.192	-10.904	-12.628
P7-4	Duurzaam beheren van infrastructuur	-41.366	-33.864	**-40.466**	-35.930	-36.411	-36.902
Totaal P7	Bereikbaarheid Infrastructuur. en Benutten	-55.173	-45.099	**-51.262**	-49.138	-52.331	-54.546

Beleidsdoel P7-1 Betere Benutting regionale mob.netwerk

Meerjarendoel P7-1-1 Verkeersmanagement

- We voeren 7 dagen per week en 24 uur per dag multimodaal verkeersmanagement en incident management uit.
- We maken inhoudelijke en financiële afspraken op het gebied van multimodaal verkeersmanagement in regionale samenwerking, en leggen deze vast.
- We vernieuwen de software in onze verkeersregelinstallaties. Hiermee voldoen we aan de meest recente standaarden.

Beoogde resultaten:

- De uitgevoerde activiteiten van multimodaal verkeersmanagement en incident management worden geregistreerd door de Regiodesk. We ontwikkelen tenminste 3 nieuwe regelscenario's ten behoeve van het multimodaal verkeersmanagement.
- We stellen een samenwerkingsagenda 2025 + 2026 vast voor het multimodaal verkeersmanagement in samenwerking met Rijkswaterstaat, gemeente Utrecht en gemeente Amersfoort.
- In 2025 wordt de software in 25 verkeersregelinstallaties aangepast.

Beleidsdoel P7-2 Versterken netwerk

Meerjarendoel P7-2-1 Versterken provinciale netwerken

- We voeren quick-scans uit op specifieke trajecten waar in 2026 grootonderhoud gepland staat en brengen mogelijke verbetermaatregelen in beeld. Het gaat onder andere om delen van de N224, N233, N234, N237 en enkele kruispunten onderaan toe- en afritten van Rijkswegen.
- We voeren specifieke studies uit naar (een combinatie van) verkeersveiligheid, fiets, openbaar vervoer en/of leefbaarheid. Het betreft onder andere een studie naar de verkeersveiligheid van de N224 in en rondom Renswoude en een studie naar de N198 waar diverse opgaven samenkomen.
- We brengen de auto- en fietsbereikbaarheid van verschillende gebiedstypen in beeld en identificeren en prioriteren de bereikbaarheidsknelpunten.
- We stellen een integrale programmering op waarin de opgave vanuit bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid in balans is.

Beoogde resultaten:

- We stellen een investeringsbeslissing vast met verbeterpunten uit de quick-scans die meekunnen tijdens het grootonderhoud dat in 2026 plaatsvindt.
- We stellen investeringsbeslissingen vast voor specifieke verkeersveiligheid-, leefbaarheids- en/of doorstromingsknelpunten op onder andere de trajecten N224 bij Renswoude en de N198.
- We leveren een integrale studieprogrammering op voor de periode 2025-2027.

Meerjarendoel P7-2-2 Terugdringen negatief effect wegverkeer

- We realiseren kerende rasters en oversteekvoorzieningen voor fauna (o.a. Faunapassages, looprichels, dassentunnels).
- We passen geluidsreducerend asfalt toe, en leggen geluidsschermen of -wallen aan.
- We voeren ecologisch bermbeheer uit.

Beoogde resultaten:

- We realiseren oversteekvoorzieningen voor fauna volgens de programmering faunamaatregelen.
- We realiseren bron- en overdrachts maatregelen volgens de programmering geluidsmaatregelen.
- Bevorderen van de biodiversiteit, betere leefomgeving voor vlinders en bijen, door het uitvoeren van ecologisch bermbeheer en het realiseren van faunamaatregelen.

Beleidsdoel P7-3 Duurzaam realiseren infrastr en onderh

Meerjarendoel P7-3-1 MIP en variabel onderhoud (vaar)wegen

- We bereiden het voor 2025 geplande variabel onderhoud en vervangingsonderhoud voor- en voeren dat uit. Het groot onderhoud verhardingen bereiden we voor in bouwteamverband met 2 vaste aannemers (oost en west) en voeren we het uit.
- We bereiden de voor 2025 geplande projecten uit het Meerjarig Investeringsplan voor en voeren deze uit.

Beoogde resultaten:

- Voor de assets verhardingen, kunstwerken, verkeersmanagement, openbare verlichting, vaarwegen, hemelwaterafvoer is het in 2025 geprogrammeerde onderhoud volgens het MOPM uitgevoerd.
- De projecten N415 faunavoorzieningen, N226 ecoduct, N210 T21a, N210 T23, N201 deelproject 1, N402 oostelijk fietspad, DFR USP-Veenendaal, RFN kantmarkeringen, RFN openbare verlichting, zijn gerealiseerd.

Meerjarendoel P7-3-2 Klimaatneutr. en circulaire realisatie

- Overkoepelend worden er afspraken gemaakt tussen onze assetmanagementorganisatie en de 4 aannemers waar we ons de komende 6 jaar op gaan richten betreffende duurzaamheid en innovatie. We werken langdurig samen in een samenwerkingsverband aangegaan met 4 aannemers waar projecten in bouwteams worden uitgewerkt om zodoende onze duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken .
- In de nieuwbouw- en onderhoudsprojecten worden vervolgens de concrete maatregelen uitgevoerd

Beoogde resultaten:

- De CO2-uitstoot van bouwmaterieel is 10% lager ten opzichte van 2024 , dit wordt verkregen door inzet van o.a. elektrisch materieel of toepassing van biodiesel zoals HVO100.
- De afgeronde projecten leveren materiaalpaspoorten op volgens het Informatie Leverings Systeem (ILS) zodat de gebruikte materialen worden vastgelegd.

Beleidsdoel P7-4 Duurzaam beheren van infrastructuur

Meerjarendoel P7-4-1 Duurzaam beheren van infrastructuur

- Uitvoeren van de geplande onderhoudsmaatregelen (vast en variabel) conform het MOPM 2025
- Periodiek inspecteren van de onderhoudsstaat en het te verwachten onderhoud (kosten) voor de komende jaren
- Projecten evalueren om continu te verbeteren.

Beoogde resultaten:

- De provinciale beweegbare bruggen worden omgebouwd voor de bediening vanuit de bediencentrale Nieuwegein. Inspectierapporten met onderhoudsmaatregelen en de daarbij horende kosten voor de assets kunstwerken, vaarwegen, groen, hemelwaterafvoer en verhardingen.
- 3 projectevaluaties van onderhoudsprojecten.
- We schouwen ons areaal minimaal wekelijks.

Meerjarendoel P7-4-2 Beheer en onderhoud (vaar)wegen is duurz

- Hergebruiken van materialen, zoals damwanden en geleiderail.
- Ecologisch maaien en inzet van (elektrisch) materieel met minder uitstoot.
- Inventariseren, inspecteren en analyseren van wadi's en zaksloten langs de provinciale wegen.
- We richten ons beheersysteem zo in dat we weten wat zich waar in ons areaal bevindt zodat we dat in de toekomst circulair kunnen realiseren.

Beoogde resultaten:

- Ca. 20% minder verbruik van primaire grondstoffen bij de vervanging van damwanden in 2025.
- Reductie van CO2- uitstoot bij het beheer van groenvoorzieningen.
- Toestandsrapport en kaartmateriaal van de locaties van wadi's en zaksloten ter verbetering van het kwaliteitsniveau en het creëren van meer ruimte voor waterberging.
- De formats voor materiaalpaspoorten zijn vastgesteld en verwerkt in het Informatie Leverings Systeem (ILS) zodat deze standaard in de projecten gebruikt kan gaan worden.

P8 Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme

P8	Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P8-1	De culturele infrastructuur is sterk	-20.023	-34.124	**-25.205**	-24.190	-24.189	-23.655
P8-2	De bezoekerseconomie is sterk	-5.001	-8.359	**-4.873**	-4.602	-4.602	-4.522
Totaal P8	Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme exploitatie	-25.024	-42.483	**-30.078**	-28.792	-28.791	-28.177

Beleidsdoel P8-1 De culturele infrastructuur is sterk

Meerjarendoel P8-1-1 In elke gemeente een bilbliotheekvoorzie

Via onze partnerorganisatie BiSC worden alle openbare bibliotheken in de provincie Utrecht ondersteund op het gebied van logistiek van de gezamenlijke collectie, ICT, educatie en innovatie.

Wij zetten via BiSC in op het versterken van basisvaardigheden via de bibliotheek, met de nadruk op het bereiken van inwoners met Nederlands als eerste taal (NT1). Dit doen we o.a. via de werkgeversaanpak en het leesoffensief samen met de sociale agenda.

BiSC en de bibliotheken stellen gezamenlijk een Utrechtse ontwikkelagenda op, waarin de belangrijkste thema's en speerpunten op het gebied van innovatie en doorontwikkeling van de maatschappelijke bibliotheek zijn opgenomen.

Beoogde resultaten:

Bibliotheken zijn door BiSC ondersteund op het gebied van ICT, logistiek en de doorontwikkeling van de maatschappelijke bibliotheek, waardoor het bereik en daarmee de impact van de bibliotheek is vergroot.

De bibliotheken hebben samen met BiSC bijgedragen aan het versterken van basisvaardigheden en samen met de Sociale Agenda is o.a. ingezet op een werkgeversaanpak en het leesoffensief.

Er is een gezamenlijke ontwikkelagenda opgesteld en deze agenda is in uitvoering.

Meerjarendoel P8-1-2 De culturele infrastructuur is sterker

Om culturele voorzieningen waaronder makershuizen te versterken, zetten we in op regionale samenwerking, netwerkvorming, onderzoek, kennisdeling en professionele ontwikkeling. Dit doen we bijvoorbeeld door de sector te helpen bij het implementeren van de drie gedragscodes (o.a. Fair Practice Code) en door in te zetten op publieksonderzoek.

Vanuit de Cultuurregio Utrecht faciliteren we een netwerk met alle Utrechtse gemeenten om cultuurbeleid beter op elkaar af te stemmen en gezamenlijke vraagstukken op te pakken. Dat doen wij door de aanstelling van een onafhankelijke regisseur die de opdracht heeft de belangen van de regio bij het Rijk te vertegenwoordigen en actief vraagstukken bij gemeenten op te halen. Daarnaast organiseren we samen met gemeenten verschillende ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten over ontwikkelingen en kansen voor de regio en versturen we een nieuwsbrief.

We ondersteunen 29 culturele festivals met een artistieke missie via het verstrekken van meerjarige subsidies. Daarnaast faciliteren we kennisdeling en netwerkvorming via de festivalorganisaties.

Beoogde resultaten:
Culturele voorzieningen, waaronder makershuizen zijn robuuster en meer wendbaar en weerbaar geworden en zijn beter in staat samen te werken en een breder publiek te bereiken.

Dankzij het faciliteren van het samenwerkingsverband Cultuurregio Utrecht is het cultuurbeleid in de regio beter op elkaar afgestemd, is er samengewerkt aan inhoudelijke thema's en zijn ontwikkelingen in de regio onder de aandacht gebracht bij het Rijk.

Er hebben 29 culturele festivals plaatsgevonden die hebben bijgedragen aan een pluriform en kwalitatief hoogwaardig cultuuraanbod in onze provincie. Hiermee zijn diverse publiekgroepen bereikt en is de ontwikkeling van makers versterkt.

Meerjarendoel P8-1-3 Cultuureducatie is beter en frequenter
Via onze partnerorganisaties Kunst Centraal en Landschap Erfgoed Utrecht worden activiteiten en programma's aangeboden op scholen in het primair onderwijs. Kinderen maken zo kennis met cultuur en erfgoed in hun directe omgeving en met het hele palet van kunstdisciplines zoals theater en dans, literatuur en beeldende kunst, film, muziek en mediakunst. Daarnaast bieden Kunst Centraal en Landschap Erfgoed Utrecht advies en deskundigheidsbevordering aan voor scholen, gemeenten en kunstencentra.

Voor het voorgezet onderwijs ondersteunen we via Kunst Centraal scholen bij het aanbieden van cultuur- en erfgoededucatie. Kunst Centraal biedt advies en deskundigheidsbevordering aan docenten, informatie over het cultuuraanbod in de regio, legt contacten met cultuuraanbieders, bevordert kennisdeling en zorgt voor uitwisseling tussen scholen en lokale instellingen.

Via onze partnerorganisatie ZIMIHC dragen we bij aan het oplossen van gemeenschappelijke vraagstukken ten aanzien van cultuurparticipatie zoals het bereiken van nieuwe doelgroepen en de toegang tot financiële middelen. Wij doen dit door in te zetten op coördinatie, het organiseren van bovenlokale samenwerking, advies en kennisuitwisseling.

Beoogde resultaten:
Kunst Centraal en Landschap Erfgoed Utrecht hebben met het programma Kunstmenu 70 procent en met Cultuurprogramma 56 procent van de basisscholen in hun werkgebied bereikt. Daarnaast zijn scholen, docenten en kunstencentra beter toegerust om cultuur- en erfgoededucatie te ontwikkelen en uit te voeren.

In het voortgezet onderwijs is 70% scholen in de provincie Utrecht ondersteund om cultuureducatie een stevigere plek te geven in het onderwijsprogramma. Ook zijn docenten beter in staat om cultuur en erfgoededucatie te ontwikkelen en te begeleiden.

Het netwerk van lokale culturele verbinders (zoals cultuurmakelaars) is verstevigd, vraagstukken zijn gezamenlijk opgepakt en er heeft kennisdeling plaatsgevonden. Daarnaast zijn landelijke ontwikkelingen en financieringsmogelijkheden beter zichtbaar en bereikbaar voor het netwerk.

Meerjarendoel P8-1-4 Erfgoed en archeologie zijn duurzamer be
Via het Fonds Erfgoedparels ondersteunen we de restauratie en herbestemming van rijksmonumenten, om ze voor toekomstige generaties te behouden. Met het fonds Erfgoedparels leveren we een belangrijke bijdrage aan kleinere en middelgrote restauraties van rijksmonumenten, zijnde niet-woonhuizen. In het coalitieakkoord 2024 – 2028 zijn door Provinciale Staten extra middelen ter beschikking gesteld om de rijksmonumenten met een grote restauratieopgave aan te pakken.

We monitoren de staat van onderhoud van het Utrechtse gebouwde erfgoed. Dit doen we door middel van de vierjaarlijkse erfgoedmonitor. Daarbij wordt ook Monumentenwacht Utrecht ingezet, die investeert in kennisontwikkeling over en kennisoverdracht aan eigenaren over de onderhoudstoestand van hun monument. Voor de molens die rijksmonument zijn, dragen we bij aan de kosten van beheer en onderhoud.

In het Provinciaal Archeologisch Depot worden archeologische vondsten en bijbehorende documentatie (met uitzondering van vondsten uit gemeenten Amersfoort en Utrecht) duurzaam behouden en toegankelijk gemaakt.

Via onze partnerorganisaties Monumentenwacht en Utrechts Landschap zetten we in op kennisontwikkeling en kennisoverdracht aan eigenaren en beheerders van erfgoed.

Beoogde resultaten:
Het percentage van monumenten met een slechte of matige onderhoudsstatus neemt af.

Minimaal twaalf rijksmonumenten (niet-woonhuizen) hebben restauratiesubsidie toegekend gekregen.

Middels de extra coalitiemiddelen is aan minimaal 1 rijksmonument met een grote restauratieopgave (> 1 mjn) bijgedragen.

Meerjarendoel P8-1-5 Kwaliteit van de leefomgeving is sterker

- We borgen archeologische en cultuurhistorische waarden door erfgoed – vroegtijdig – in te zetten als stimulerende en verbindende kracht bij ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Ook participeren we (pro)actief bij ruimtelijke ontwikkelingen en projecten.
- Met het Erfgoed Expert Team ondersteunen we met kennis en expertise 'behoud door ontwikkeling' van cultureel erfgoed. Het Erfgoed Expert Team is een multidisciplinaire denktank van externe experts die meedenkt over complexe vraagstukken zodat eigenaren en ondernemers van erfgoed op eigen benen verder kunnen met een onafhankelijk advies.
- Via onze partnerorganisatie Steunpunt Archeologie en Monumenten Utrecht zetten we in op het ondersteunen van gemeenten bij hun erfgoedbeleid en het uitvoeren van hun erfgoedtaken.

Beoogde resultaten:

- Het Erfgoed Expert Team heeft aan minimaal 10 cases een bijdrage geleverd.
- Minimaal één nieuwe gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart is in voorbereiding respectievelijk in uitvoering.
- De Cultuurhistorische Atlas (CHAT) geeft een overzicht van al het erfgoed in de provincie Utrecht en is een kennis- en inspiratiebron voor professionals in de ruimtelijke ordening en initiatiefnemers van ruimtelijke plannen. Op basis van een gebruikersonderzoek is de website van de CHAT vernieuwd.

Meerjarendoel P8-1-6 Erfgoed is bekender bij groot publiek

We borgen archeologische en cultuurhistorische waarden door erfgoed – vroegtijdig – in te zetten als stimulerende en verbindende kracht bij ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Ook participeren we (pro)actief bij ruimtelijke ontwikkelingen en projecten.

Met het Erfgoed Expert Team ondersteunen we met kennis en expertise 'behoud door ontwikkeling' van cultureel erfgoed. Het Erfgoed Expert Team is een multidisciplinaire denktank van externe experts die meedenkt over complexe vraagstukken zodat eigenaren en ondernemers van erfgoed op eigen benen verder kunnen met een onafhankelijk advies.

Via onze partnerorganisatie Steunpunt Archeologie en Monumenten Utrecht zetten we in op het ondersteunen van gemeenten bij hun erfgoedbeleid en het uitvoeren van hun erfgoedtaken.

Beoogde resultaten:
Het Erfgoed Expert Team heeft aan minimaal 10 cases een bijdrage geleverd.

Minimaal één nieuwe gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart is in voorbereiding respectievelijk in uitvoering.

De Cultuurhistorische Atlas (CHAT) geeft een overzicht van al het erfgoed in de provincie Utrecht en is een kennis- en inspiratiebron voor professionals in de ruimtelijke ordening en initiatiefnemers van ruimtelijke plannen. Op basis van een gebruikersonderzoek is de website van de CHAT vernieuwd.

Meerjarendoel P8-1-7 Unesco werelderfgoederen HWL en NGL bete

We sluiten aan bij de gebiedsgerichte aanpak van het Utrechts Programma Landelijk Gebied en het programma Groen Groeit Mee, met name in het Veenweidegebied, Noorderpark, Laagraven en in Kromme Rijnstreek. Hier gaan we de hoofdstructuur van de Linies en Limes benutten om hoogwaardige verbindingen tussen stad en land te realiseren en hiermee onze historie te verbinden met de actuele natuur-, water- en klimaatopgaven en de beleefbaarheid van het erfgoed.

Met onze rijkspartners en RCE en betrokken provincies onderzoeken we hoe ontwikkelingen die spanningen op kunnen leveren, zoals de energietransitie en bouwactiviteiten, onder bepaalde voorwaarden mogelijk zouden zijn.

Minstens 3 herbestemmings- of herontwikkelingsprojecten zijn afgerond.

We gaan door met herbestemming en herontwikkeling van forten en andere onderdelen van Waterlinies, zoals sluizen of (tank)grachten, om ze te benutten voor recreatie, dagtoerisme, gebiedsontwikkeling, klimaatadaptatie en biodiversiteit.

In samenwerking met de partners van het Pact van Ruigenhoek en de Siteholder vergroten we de zichtbaarheid en herkenbaarheid van het Werelderfgoed en dragen we het UNESCO-verhaal uit via VVV-winkels, marketingorganisaties, forten, gemeentehuizen en Toeristische Overstap Punten.
Beoogde resultaten:
Door participatie in gebiedsgerichte aanpak van UPLG en GGM is de ruimtelijke kwaliteit van het werelderfgoedgebied versterkt en de cultuurhistorische waarden verbonden met de actuele natuur-, water- en klimaatopgaven.

Minstens 3 herbestemmings- of herontwikkelingsprojecten zijn afgerond.

Werelderfgoed is beter bekend, beleefbaar en toegankelijk door educatie en verbetering van toeristische en recreatieve voorzieningen.

Beleidsdoel P8-2 De bezoekerseconomie is sterk

Meerjarendoel P8-2-1 Recreatief groen is beter toegankelijk
Het Routebureau Utrecht zorgt, in samenwerking met landelijke routestichtingen, voor behoud en bewaking van de kwaliteit van routes en routenetwerken, het profileren van (thematische) routes en de vele fiets-, wandel- en vaarmogelijkheden. Wij geven, samen met de Utrechtse gemeenten, sturing aan het Routebureau en zorgen voor inhoudelijke afstemming met andere partners.

Het provinciaal Wandelroutenetwerk Utrecht Oost wordt aangelegd. Voor de renovatie van Utrecht West starten we in 2025 met inventarisaties. Het provinciaal fietsknooppuntennetwerk wordt genoveerd. Eind 2024 start het vervangen van de oude bewegwijzering en dit project zal begin 2025 worden afgerond

We intensiveren onze aandacht voor waterrecreatie. Naast het opstellen van nieuw vaarwegenbeleid zullen we onderzoek doen naar de behoefte aan uitbreiding en verbetering van het sloepennetwerk. Aan de hand van de uitkomsten worden de vervolgstappen bepaald.

We stimuleren dat er in recreatieve gebieden voldoende voorzieningen zijn, zoals toiletten, en dat deze goed bereikbaar zijn. We starten met het verbeteren van de Toeristische Overstap Punten (TOP).

Beoogde resultaten:
Een nieuw aangelegd wandelroutenetwerk Utrecht Oost waarmee de gehele provincie voorzien is van een met knooppunten aangegeven wandelroutenetwerk.

Onderzoek naar behoefte en mogelijkheden verbeteringen sloepennetwerk

Een vernieuwd provinciaal fietsknooppuntennetwerk.

Meerjarendoel P8-2-2 Recreatievoorzieningen kwalitatief sterk

We blijven werken aan het verder professionaliseren van de samenwerking binnen het Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL) en het Plassenschap Loosdrecht. Voor het schap SGL is 2025 het laatste overgangsjaar van de transitie van de uitvoering naar Staatsbosbeheer.

We brengen de recreatiebehoeften in bij het samenwerkingsprogramma Groen Groeit Mee en het Utrechtse Programma Landelijk Gebied.

We werken aan de voorbereiding van de aanleg van de wandel- en fietspad IJsselwetering wat bestaat uit uitvoeren onderzoeken, aanvragen vergunningen en de aanbesteding.

Beoogde resultaten:
Voor het Recreatieschap Stichtse Groenlanden stelt de uitvoeringsorganisatie Staatsbosbeheer in opdracht van het bestuur van het recreatieschap een Toekomstvisie 2040 op, met inbreng van de provincie. Dit draagt ook bij aan een beter zicht op de benodigde middelen. Provinciale Staten wordt hierbij betrokken en hiervan op de hoogte gesteld.

De aanleg van fiets- en wandelpad IJsselwetering, incl. natuurvriendelijke oevers is aanbesteed.

Meerjarendoel P8-2-3 Samenwerking in regio sterker
We nemen deel via het IPO aan de - in 2024 - opgerichte Landelijke Raad Toerisme en Recreatie. De provincies stellen samen met de andere deelnemers een uitvoeringsagenda op en geven hier invulling aan. Een provinciale doorvertaling van de Landelijke Raad wordt verkend.

We zetten in op kennisdeling en het versterken van de samenwerking voor onze partners en stakeholders. Bijvoorbeeld door het organiseren van onze jaarlijkse kennis- en netwerkdag en het faciliteren van de gezamenlijke busreis naar de Landelijke Toerisme Top.

We versterken de samenwerking met partners op het gebied van ontwikkeling en beheer van recreatiegebieden binnen de bestaande samenwerkingen, zoals het Recreatieschap Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht.

Beoogde resultaten:
De uitvoeringsagenda voor de Landelijk Raad Toerisme en Recreatie is opgesteld en de verkenning naar een provinciaal platform (provinciale doorvertaling van landelijke raad Toerisme en Recreatie) met overheden, natuurorganisaties, markt- en branchepartijen in recreatie en toerisme is afgerond.

De samenwerkingen met medeoverheden binnen de bestaande recreatieschappen zorgen voor goed toegankelijke recreatiegebieden.

Meerjarendoel P8-2-4 Bestemmingsmanagement effici nter
In samenwerking met team Natuur en Landbouw wordt onderzoek gedaan naar het creëren van een goede balans tussen natuur en recreatie in het kader van recreatiedruk. Zonering is hier een onderdeel van.

We verlenen subsidies die een bijdrage leveren aan bestemmingsmanagement (o.a. spreiding, passend bezoek en recreatief groen).

We ondersteunen de Marketingcoöperatie Regio Utrecht (MC-RU) door middel van een exploitatiesubsidie.

Beoogde resultaten:
Het onderzoek naar recreatiedruk en natuur is afgerond. Aanbevelingen verwerken we in het nieuwe recreatieprogramma.

Er zijn 6 projecten via de uitvoeringsverordening Recreatie & Toerisme 2022-2025 gerealiseerd die bijdragen aan bestemmingsmanagement.

De Marketing Coöperatie Regio Utrecht (MC-RU) zorgt voor een versterking van het netwerk van destinatiemarketingorganisaties, gemeenten en provincie, kennisdeling en het gezamenlijk oppakken van regiobrede projecten.

Meerjarendoel P8-2-5 Verblijfsrecreatie is vitaler

We inventariseren bestuurlijk draagvlak voor samenwerking op Aanpak Vakantieparken

In samenwerking met het Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIEC) en partners) voeren we een criminaliteitsbeeld analyse uit

We ronden het onderzoek naar de kwantitatieve marktruimte voor verblijfsrecreatie af

We leveren een voorstel voor een expertteam Vakantieparken op

Beoogde resultaten:
We stellen een integraal plan voor de Aanpak Vakantieparken op

We komen tot samenwerkafspraken met gemeenten over de Aanpak Vakantieparken

We komen tot een voorstel voor een beleidslijn voor vitalisering en transformatie van vakantieparken

Meerjarendoel P8-2-6 Zakelijk toerisme groter en versterkt
We steunen het regionale meerjarig programma Duurzaam zakelijk toerisme. Deze samenwerking zal ertoe leiden dat meer passende congressen en kennisevenementen naar de regio Utrecht komen.

Met de subsidieregeling kennisevenementen bieden we een financieel instrument om wetenschappelijke congressen, op de thema's groen, gezond of slim, te verleiden om naar de regio Utrecht te komen.

Beoogde resultaten:
Het plan zakelijk toerisme betreffende het jaar 2025 is conform KPI's uitgevoerd.

Acht kenniscongressen zijn ondersteund via de uitvoeringsverordening Recreatie & Toerisme 2022-2025.

P9 Economie

P9	Economie	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P9-1	Toekomst bedrijfsleven en werknemers	-3.761	-4.611	**-4.283**	-4.045	-3.835	-2.185
P9-2	Bedrijven werken aan innovaties maatscha	-4.841	-6.157	**-5.085**	-4.629	-4.757	-4.757
P9-3	Voldoende vestigingsmogelijkheden	-732	-1.733	**-1.627**	-1.627	-1.627	-827
Totaal P9	Economie exploitatie	-9.334	-12.502	**-10.954**	-10.301	-10.219	-7.769

Beleidsdoel P9-1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers

Meerjarendoel P9-1-1 Arbeidsmarkt functioneert beter

- In 2025 gaat een operationeel Regionaal Talentfonds werkenden en werkzoekenden ondersteunen bij het versterken van de arbeidsmarktpositie door het bekostigen van om- en bijscholing.
- We verlenen steun aan de UTA en hebben de subsidieregeling Impulsplannen UTA beschikbaar om reeds bestaande publiek-private opleidingsinitiatieven te schalen.
- Door het ontwikkelen van en participeren in innovatieve arbeidsmarktprogramma's, zoals MaakJeStap, AI4U, Meer Uren Werkt! en LLO-Katalysator stimuleren we regionale en (boven)sectorale samenwerking tussen werkgevers, niet-bekostigde instellingen en publieke opleiders en proberen daarmee middelen vanuit Rijk en/of Europese Unie naar de regio Utrecht te halen.

Beoogde resultaten:

- PU is actief partner binnen de UTA (kernteam, supportteam en stuurgroep). De aanjagende rol op de samenwerking, sectorale projecten, kennisdeling, governance en communicatie ligt vanaf 2022 primair bij het uitvoerende team. PU neemt de rol om te ondersteunen en adviseren en de doelstellingen van de UTA onder de PU-breed onder de aandacht te brengen. Op basis van de lerende evaluatie wordt de UTA in 2025 verder doorontwikkeld.
- In 2025 is de opstartfase van het Regionaal Talentfonds afgerond met een positieve evaluatie waarmee het fundament is gelegd voor een meerjarige fonds. In 2025 hebben de eerste 1.000 werkenden en werkzoekenden dankzij steun van het Regionaal Talentfonds (deels of volledig) bekostigd scholing gevolgd of zijn dit aan het volgen.
- In 2025 worden 3 tot 5 succesvolle impulsplannen via de UTA opgewerkt.

Meerjarendoel P9-1-2 Digitalisering bedrijven en werknemers

- In 2025 geven we samen met de partners in de Europese Digitale Innovatie Hubs (EDIH), provincies Noord-Holland en Flevoland, invulling aan de verdere doorontwikkeling van de EDIH om bedrijven te stimuleren om verder te digitaliseren.
- Samen met het team Circulaire Samenleving geven we handen en voeten aan de uitvoeringsagenda bij de middellange termijn strategie. Belangrijk onderdeel is daarin bedrijven, ketens en de ruimtevraag.
- Om de circularisering van bedrijfsactiviteiten verder te stimuleren, zijn ketenregisseurs aan de slag om circulaire ketens in de zorg sector te sluiten.

Beoogde resultaten:

- Vanuit de EDIH worden in 2025 circa PM bedrijven (van de totale doelstelling van 1500 over 3 jaar in de hele EDIH-regio) in de provincie Utrecht bereikt via events, 1op1 gesprekken, volwassenheidsscans en advies over vervolgstappen.
- Samen met team circulaire samenleving geven we in 2025 concrete invulling aan de Middellange Termijn strategie circulaire samenleving. Bovendien worden in 2025 de eerste stappen gezet om de circulaire ruimte vraag nader te specifiëren.
- Via de ketenregisseurs circulaire zorg worden in 2025 minimaal 6 ketens gesloten.

Meerjarendoel P9-1-3 Dienstverlening voor (mkb) ondernemers b

- Door middel van regionaal samenwerken brengen we dienstverleningspartners in de regio samen, waardoor de dienstverlening wordt ontschot, informatie en best-practices onderling meer worden gedeeld en koppelkansen worden benut.
- Waar mogelijk sluiten we aan bij landelijke initiatieven om de dienstverlening te verbeteren.
- We ondersteunen het Utrecht International Center bij het warm welkom heten van nieuwkomers en het toekomstbestendig maken van de organisatie.

Beoogde resultaten:

- In 2025 zetten we in op verdere opschaling van de regionale samenwerking doordat er 3 nieuwe partners (voornamelijk gemeenten) worden betrokken bij de samenwerking. We organiseren en faciliteren de fysieke bijeenkomsten 3 – 4 keer per jaar.
- Verbeteren online omgeving (inzet tool) om het uitwisselen van informatie over dienstverlening tussen partners onderling toegankelijker te maken.
- Het International Welcome Centre Utrecht Region heeft aantoonbaar SMART resultaten geboekt op het vlak van geholpen nieuwkomers (7.000), aangesloten gemeenten (2 extra), regionale partners (100) en corporate partners (tenminste 3 extra).

Beleidsdoel P9-2 Bedrijven werken aan innovaties maatscha

Meerjarendoel P9-2-1 Samenw. regio krachtiger en effectiever

- We geven in 2025 meer ondersteuning aan de EBU om het netwerk van bedrijven, onderwijsinstellingen en overheden beter in te kunnen zetten om het regionaal profiel krachtig uit te dragen bij het Rijk en de EU. Een steviger regionaal profiel helpt om de belangen van de regio op de thema's economie, wonen en bereikbaarheid beter onder de aandacht te krijgen bij de beleidsbepalers op verschillende niveaus.
- We onderbouwen het regionaal profiel met regionaal economisch onderzoek en beheren de Regionaal Economische Monitor. We werken in 2025 toe naar een regionale economische investeringsagenda.
- We helpen de ROM Utrecht Region bij het versterken van de ecosystemen Life Science&Health, Earth Valley en Digital Society. Hieronder valt ook het aantrekken van buitenlandse bedrijven die nog ontbreken binnen de ecosystemen en het ondersteunen van Utrechtse bedrijven bij het betreden van buitenlandse

markten. We zorgen dat we als provincie een rol spelen om de maatschappelijke vraag te articuleren en in een aantal gevallen als launching customer op te treden, dat betekent dat we onze inkoopkracht inzetten om innovaties voor maatschappelijke transities te stimuleren.

Beoogde resultaten:

- De EBU en het netwerk zijn succesvol ingezet op de lobby in Den Haag en Brussel (ten behoeve van onder andere Regiodeals, investeringspropositie(s), nationale en Europese subsidieaanvragen en wet- en regelgeving). De financiële bijdrage van private partijen aan de EBU is vergroot.
- Er is een up-to-date regionaal economische monitor. En we hebben een gedragen regionaal economische investeringsagenda.
- Per ecosysteem is er inzicht in de omvang, de netwerkrelaties, de kansen, barrières en uitdagingen die ondernemers ervaren. Op basis van deze inzichten kunnen we gericht ondersteuning geven om ecosystemen verder te ontwikkelen. Deze ondersteuning kan bestaan uit het inzetten van onze inkoopkracht om innovaties toe te passen. Denk hierbij aan het programma DigiC, Digitalisering van de Circulaire Bouweconomie, dat we (economie en wonen) samen met de ROM Utrecht Region hebben ontwikkeld. Dit is een publiek-private samenwerking gericht op fabrieksmatig bouwen, digitalisering van materialen en slimme bouwlogistiek.
- De internationale activiteiten van de ROM Utrecht Region dragen bij aan de vestiging of uitbreiding van buitenlandse bedrijven of instituten in de regio Utrecht passend binnen de regionale ecosystemen.

Meerjarendoel P9-2-2 Innovatie en vestigingsklimaat is beter

- In 2025 gaan we aan de slag met het verder vormgeven van ons beleid om de innovatiekracht van (mkb-)bedrijven te vergroten. We ontwikkelen nieuwe beleidsinstrumenten om bestaande (mkb-) bedrijven uit te dagen om kennis die ontwikkeld wordt binnen kennisinstellingen zoals universiteiten, hbo's, mbo's en onderzoeksorganisaties toe te passen, dit noemen we valorisatie. Dit beleid is eind 2024 door middel van een statenvoorstel Vergroten Innovatiekracht voorgelegd aan PS.
- We geven ook in 2025 uitvoering aan de Mkb Innovatie Topsectoren-regeling (MIT), samen met het ministerie van Economische Zaken. Met deze succesvolle regeling ondersteunen we het mkb bij de uitvoering van haalbaarheidsonderzoeken en R&D-samenwerkingsprojecten, zodat zij nieuwe ideeën verder kunnen ontwikkelen en toepassen binnen hun organisatie. Ook dit jaar denken we meer dan 60 bedrijven te kunnen ondersteunen. De interesse in deze regeling is jaarlijks groot en er kan dan ook slechts een gedeelte van de aanvragen worden gehonoreerd.
- Via het samenwerkingsverband Kansen voor West hebben we in de periode 2021-2027 de beschikking over Europese gelden (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) om initiatieven op gebied van innovatie en klimaat te ondersteunen. In 2025 zijn de openstellingen gericht op stimulering van innovatie door ondernemers op het gebied van Health, Netcongestie, Circulariteit en New Digital Society door middel van vouchers. Daarnaast is een openstelling voorzien ter ondersteuning van klimaat/energie-initiatieven.

Beoogde resultaten:

- We hebben nieuw beleid ontwikkeld en ingericht om (mkb-)bedrijven te ondersteunen om hun innovatiekracht te vergroten.
- Het innovatieve mkb is ondersteund met de MIT-regeling met minimaal 40 haalbaarheidsonderzoeken en ongeveer 12 R&D-samenwerkingsprojecten.
- In het kader van Kansen voor West zijn in 2025 de volgende openstellingen van kracht: 1. openstelling Innovatiestimulering mkb door vouchers (budget € 2 miljoen) en 2. openstelling Ondersteuning klimaat/energie-initiatieven (budget € 1,45 miljoen). De openstellingen dragen bij aan de doelstellingen van de Regionale Economische Agenda.

Meerjarendoel P9-2-3 Het startup klimaat is beter

- Bij de oprichting van de ROM in 2021 hebben we afgesproken om de ROM in 2025 te evalueren. We voeren deze evaluatie uit samen met de andere aandeelhouders en opdrachtgevers. We richten onze evaluatie op effectiviteit van de inzet vanuit de ROM aan de regionale innovatiekracht. De uitkomsten van de evaluatie geven mogelijk aanleiding om de opdracht of de inrichting van de ROM aan te passen.
- In 2024 hebben we een nieuw kader ontwikkeld voor de ondersteuning die we geven aan incubators. Dit zijn organisaties die concrete dienstverlening geven aan beginnende ondernemers om een bedrijf op te richten. Het nieuwe kader legt meer nadruk op de ondersteuning van beginnende bedrijven gericht op de maatschappelijke transities, nadrukkelijk ook om circulaire starters te ondersteunen. Daarnaast is er meer aandacht voor het ondersteunen van divers en inclusief ondernemerschap, in het bijzonder vrouwelijk ondernemerschap. Ook kijken we nadrukkelijk naar de samenhang binnen het start-up ecosysteem. Daarnaast Vanaf 2025 geven we ondersteuning aan incubators binnen dit nieuwe kader.

Beoogde resultaten:

- Er zijn door inzet van de ROM Utrecht Region 14 startups en scale-ups geholpen in hun groeifinanciering door twee leningen vanuit de VFF-regeling, zes investeringen vanuit het POC-fonds en zes investeringen vanuit het Participatiefonds van de ROM Utrecht Region.
- De incubators ondersteunen gezamenlijk 100-150 beginnende ondernemers en geven inzicht in hun activiteiten om meer divers en inclusief ondernemerschap, waaronder vrouwelijk ondernemerschap te ondersteunen. Daarvan doorlopen 50 ondernemers een validatie-programma.

Beleidsdoel P9-3 Voldoende vestigingsmogelijkheden

Meerjarendoel P9-3-1 Werklocaties intensiever gebruikt

- Opstellen van het Provinciaal Programma Wonen en Werken i.s.m. de regio`s en gemeenten. We benutten daarvoor de behoefteramingen en actuele inzichten in de ontwikkeling van vraag naar en aanbod van werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren- en winkellocaties), waaronder de jaarlijkse vastgoedmonitor.
- We blijven inzetten op intensiever gebruik van bestaande werklocaties door uitvoering van het Plan van Aanpak Toekomstbestendige werklocaties (NV OMU). Dit betekent 530.000 m2 bruto vloeroppervlakte (BVO)* ruimtewinst van bedrijfsruimte door intensivering en verduurzaming in 2037. Daarnaast gaan we de intensiveringsaanpak vanuit de OMU evalueren. Op basis van de evaluatie kijken we of aanpassing van ons beleid noodzakelijk is.
- We herijken het kantorenbeleid waarbij we de belangrijkste uitgangspunten van het huidig beleid voortzetten, maar daarbij wel aanpassingen doen om de kantorenmarkt verder te optimaliseren. Daarvoor wordt een Statenvoorstel uitgewerkt, dat begin 2025 wordt voorgelegd aan PS, waarna aanpassingen beleidsmatig worden uitgewerkt. Ook evalueren we de subsidieregeling Versterking Vitaliteit Binnensteden, Dorpskernen en Winkelcentra en verkennen in hoeverre een eventuele vervolgaanpak gewenst is.

Beoogde resultaten:

- Programmeringsafspraken met drie regio’s over nieuwe werklocaties, regionale bedrijventerreinen (waarvoor kansrijke locaties zijn verkend) en intensivering van bestaande werklocaties.
- Intensievere benutting bedrijventerreinen door uitvoering van het Plan van Aanpak Toekomstbestendige werklocaties (NV OMU), in 2025 is de prognose om 62.500 m2 BVO aan hernieuwde bedrijfsruimte te realiseren. Aanvullend is meer inzicht verkregen bij de opbrengsten van intensivering van bedrijventerreinen en heeft een evaluatie van het Plan van Aanpak Toekomstbestendige werklocaties (NV OMU) plaatsgevonden
- Actueel en herijkt kantorenbeleid met doorwerking in de omgevingsvisie en omgevingsverordening. Ook is de subsidieregeling Versterking Vitaliteit Binnensteden, Dorpskernen en Winkelcentra geëvalueerd.

Meerjarendoel P9-3-2 Werklocaties zijn duurzamer

- We stimuleren de organisatiegraad op bedrijventerreinen door inzet van 2 provinciale aanjagers organisatiegraad. Het verbeteren van organisatiegraad op bedrijventerreinen zien we als eerste stap in de aanpak van de grote provinciale opgaven in het kader van verduurzaming (circulair, klimaat, energie, gezondheid), waarin we samenwerken met andere programma`s.
- We nemen deel aan het programma Werklandschappen van de Toekomst en zetten daarmee in op groene, gezonde en klimaatadaptieve bedrijventerreinen. Vanuit het programma werken we aan de creatie van één living lab en twee ambassadeurs terreinen binnen de provincie Utrecht. De kennis die wordt opgedaan in het living lab en de ambassadeursterreinen wordt gedeeld met andere bedrijventerreinen. Ook wordt geleidelijk toegewerkt naar een zwermaanpak om meerdere bedrijventerreinen te vergroenen en klimaatadaptief te maken.
- Vanuit de Specifieke Uitkering Bedrijfsmatig Vastgoed (SpUk BV) zetten we in op stimulering van energiebesparing en gebouwgebonden opwekking bij bedrijven door een regionale aanpak op bedrijventerreinen met aanjagers en een ontzorgingsprogramma voor het MKB met de inzet van duurzaamheidscoaches en energiescans.

Beoogde resultaten:

- De organisatiegraad op bedrijventerreinen is verbeterd door ondersteuning van provinciale aanjagers bij de totstandkoming van samenwerkingsvormen tussen ondernemers. In 2025 is op 3 bedrijventerreinen de organisatiegraad verbeterd.
- In 2025 zijn er door deelname aan het Programma Werklandschappen van de Toekomst één living lab en twee ambassadeursterreinen binnen de provincie Utrecht opgestart. Ook vindt kennisdeling plaats over de aanpak op deze drie terreinen en er is een start gemaakt met een zwermaanpak om meerdere bedrijventerreinen te vergroenen en klimaatadaptief te maken.
- 1 mei 2027 zijn op minimaal 27 bedrijventerreinen en voor minimaal 451 bedrijven energiescans en energiebesparende adviezen opgeleverd, waarvan de realisatie wordt gemonitord. In de 2025 is de organisatie hiervoor regionaal en lokaal operationeel en is het doel om tenminste voor 51 bedrijven de eerste scans en adviezen gereed te hebben.

- De samenwerking tussen partners op USP Utrecht, satellietlocaties en in het regionale ecosysteem is versterkt.
- Doorontwikkeling van USP Bilthoven door een onderzoek naar de verdichting van het terrein, versterking van het ecosysteem, het realiseren van duurzame bereikbaarheid en het opstellen van een waardepropositie.
- Vanuit het statenvoorstel Vergroten Regionale Innovatiekracht is richting gegeven aan provinciaal beleid op het thema innovatielocaties en daarbij passende provinciale rol en activiteiten.

P10 Bestuur

P10	Bestuur	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P10-1	Provinciebestuur sterk en duidelijk	-7.071	-8.699	**-11.062**	-11.062	-10.712	-10.712
P10-2	Integriteit is een vast onderdeel	-140	-60	**-285**	-285	-285	-212
P10-3	Intensievere aanpak van ondermijning	-691	-976	**-910**	-918	-818	-818
P10-4	Strategisch vermogen is groot	-1.659	-2.759	**-3.356**	-3.056	-2.976	-2.896
P10-5	Regionale slagkracht sterk	-3.396	-3.753	**-3.645**	-3.867	-3.517	-3.467
P10-6	Gemeenten, waterschap conf. wet	-1.011	-1.101	**-1.007**	-1.007	-1.007	-1.007
P10-7	Concernbrede aansturing brede thema	-614	-959	**-917**	-817	-217	-42
P10-8	Juridisch fundament sterker	-1.778	-1.435	**-3.307**	-3.308	-3.307	-3.307
P10-9	De communicatie is zichtbaar, vindbaar	-3.018	-3.359	**-3.333**	-3.333	-3.249	-3.165
Totaal P10	Bestuur	-19.378	-23.102	**-27.823**	-27.654	-26.089	-25.627

Beleidsdoel P10-1 Provinciebestuur sterk en duidelijk

Meerjarendoel P10-1-1 Positie van PS is sterk en duidelijk

- Ervaring opdoen met Sterke Staten Doen Ertoe (w.o. BOB-model, Praten met de Staten, Strategische Statenagenda), inclusief evaluatie medio 2025.
- Veel aandacht schenken aan belangrijke dossiers als transitie landelijk gebied, woningbouwopgave en de energietransitie.

Beoogde resultaten:

- Succesvolle evaluatie Sterke Staten Doen Ertoe, plus eventueel door te voeren bijstellingen.
- Focus houden op prioritaire dossiers.

Meerjarendoel P10-1-2 Rijkstaken (CvdK) van blijvende hoge kwa

- Training van de vertrouwenscommissie in het selecteren zonder vooroordelen bij burgemeestersvacatures, met aandacht voor zo neutraal en inclusief verwoorde profielschets voor een nieuwe burgemeester en mogelijkheid voor zij-instromers.
- Voorzitterschap van de Provinciale Regie Tafel Asiel en Integratie (PRT) (CvdK als Rijksorgaan), waarbij het Kansenmakersteam verantwoordelijk is voor de inhoudelijke en procesmatige ondersteuning (van de voorzitter) van de PRT Utrecht. Beleidsinhoudelijk en budgetair is het Kansenmakersteam opgenomen in programma 1 / meerjarendoel 1.3.4.

Beoogde resultaten:

- Meer diversiteit (etniciteit, geslacht en achtergrond, bestuurlijke ervaring/zij-instromer) in de sollicitaties voor burgemeestersvacatures.
- Adequate uitvoering van het voorzitterschap van zowel de voltallige PRT, PRT Kort als van het frequenter en tussentijds overleg in de Kopgroep PRT.

Meerjarendoel P10-1-3 Dagelijks bestuur (GS) is van hoge kwali

- Afwegingen en keuzes inzichtelijk maken.
- Kwaliteitsbewaking van stukken.
- Procesverbetering van de bestuurlijke stukkenstroom.

Beoogde resultaten:

- Heldere verantwoording van besluiten.
- Stukken aan GS en PS zijn van goede kwaliteit.

Beleidsdoel P10-2 Integriteit is een vast onderdeel

Meerjarendoel P10-2-1 Integriteit goed geborgd, beleid goed

- Uitvoeren van interventies en activiteiten in het kader van integriteit zowel gericht op cultuur (de zachte kant: gedrag) als structuur (de harde kant: opstellen en invoeren van beleid en regelingen).
- Gesprekken met elkaar blijven voeren (met de ambtelijke organisatie en politieke ambtsdragers) over integriteit: workshops voor teams en voor leidinggevenden, gesprekken met de gespreksleiders moreel beraad, vertrouwenspersonen, BBOT en PUB bijeenkomsten. Gesprekken worden gevoerd in samenwerking met de disciplines ‘Integriteit’, ‘Veilige Publieke Taak’ en de ‘aanpak Ondermijning’.

Beoogde resultaten:

- Een weerbare en integere overheid, vrij van criminele invloeden en waarin bestuurders en ambtenaren hun werk op een veilige manier kunnen doen. De Provincie Utrecht als organisatie die ondersteund wordt als zij daarbij te maken krijgt met agressie en intimidatie, met blijvende aandacht voor het thema ‘Weerbaar bestuur’.

Beleidsdoel P10-3 Intensievere aanpak van ondermijning

Meerjarendoel P10-3-1 De ondermijnende criminaliteit tegengaan

- De samenwerking voortzetten en bevorderen met en tussen andere overheden en private partners in het tegengaan van ondermijnende criminaliteit.
- De weerbaarheid verder stimuleren binnen de eigen organisatie en binnen de Utrechtse gemeenten en de waterschappen door de inzet van de Regisseur Veilige Publieke Taak.
- Het actief toepassen van de Wet Bibob binnen de domeinen subsidies, vergunningen, vastgoed en aanbestedingen. Verder de samenwerking bevorderen tussen overheidsorganen op het gebied van Bibob en het vergroten van de bewustwording onder andere door presentaties.

Beoogde resultaten:

- Versterken van de informatiepositie door in te zetten op actieve kennisdeling tussen verschillende betrokken partners, onder meer het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) Midden-Nederland. In samenwerking met het RIEC Midden-Nederland, Provincie Noord-Holland en Provincie Flevoland realiseren van een trainingscentrum Ondermijning en Veilige Publieke Taak.

- De regisseur Veilige Publieke Taak (VPT) helpt de Provincie en tenminste 15 gemeenten bij het vormgeven van hun agressiebeleid en stimuleert alle gemeenten en waterschappen tot het organiseren van een weerbaarheidstraining voor raad en college.
- Uitvoeren van een Criminaliteitsbeeldanalyse (CBA) op vakantieparken in de Provincie Utrecht als onderdeel van het project Vitaliseren Vakantieparken.

Beleidsdoel P10-4 Strategisch vermogen is groot

Meerjarendoel P10-4-1 Partners en inwoners consequent betrekke

- Vaststellen van een participatieverordening van betekenis, met daarin de participatiespelregels van de provincie.
- Ontwerpen van een toolbox participatie met de uitwerking van uniforme instrumenten inwonersberaad, inwonerspanel en uitdaagrecht, waarmee de provincie participatie kan opstarten en kan aansluiten bij initiatieven uit de samenleving.

Beoogde resultaten:

- Bewoners, organisaties en ondernemers op een actieve en transparante manier zijn betrokken bij provinciaal beleid en uitvoering.
- Duidelijke spelregels en uitgangspunten bij participatietrajecten.

Meerjarendoel P10-4-2 Gesprek met samenleving vanuit inhoud

- Rondom viering van 650 jaar Stichtse Landbrief krijgen toekomstige generaties een belangrijke rol in het programma, inclusief een onderzoek om het generatieperspectief- en participatie te verduurzamen in de provinciale beleidsvorming en uitvoering.
- Voortzetten jaarlijkse gesprekken met de samenleving over het coalitieakkoord, driewekelijkse werkbezoeken van GS.

Beoogde resultaten:

- Duurzaam betrekken van toekomstige generaties bij de provinciale beleidsvorming en uitvoering.
- Uitnodigend en transparant besturen, ontvankelijk voor de expertise uit de samenleving.

Meerjarendoel P10-4-3 Journalistiek duurzaam sterker

- Evaluatie van het Mediafonds (ingesteld in 2022). Journalisten en media in de Provincie Utrecht kunnen aanvragen doen uit dit fonds ter bevordering van de versterking van de lokale journalistiek.

Beoogde resultaten:

- Voorstel GS en PS over voortzetting van het mediafonds per 1 januari 2027.

Beleidsdoel P10-5 Regionale slagkracht sterk

Meerjarendoel P10-5-1 Gezamenlijke visie op regiovorming

- Interviews met gemeenten, waterschappen, provincie en regio's om te onderzoeken hoe en of de uitvoeringskracht versterkt kan worden voor gezamenlijke opgaven.
- Aan de hand van de analyse en conclusies en samen met medeoverheden opstellen van Actieplan Sterk Utrechts Bestuur (SUB) (als vervolg op eerste programma SUB).
- Versterken van de accounthoudersrol bestuurlijke zaken met aandacht voor gemeenten, waterschappen en regio's.

Beoogde resultaten:

- Actieplan Sterk Utrechts Bestuur, ter verbetering van uitvoeringskracht lokale overheden.

Meerjarendoel P10-5-2 Nota samenwerkende partijen uitgevoerd

- Het maken van een aandeelhoudersstrategie per verbonden partij, op basis van de vastgestelde eigenaarsstrategie. Vanaf Begroting 2026 maken die aandeelhouderstrategieën, samen met een verwijzing naar het bijbehorende strategisch doel van de provincie, onderdeel uit van de beschrijving van de partijen in de paragraaf Verbonden partijen.
- Het evalueren van de Nota Samenwerkende partijen, met daarin ook de evaluatie van alle verbonden partijen.
- Implementatie van het proces en de instrumenten uit de Nota Samenwerkende partijen binnen de gehele organisatie ten behoeve van het aangaan van samenwerkingen. Hiervoor wordt het expertisenetwerk gebruikt.

Beoogde resultaten:

- Een optimaal overzicht van en professionele sturing op de samenwerkende partijen.

Meerjarendoel P10-5-3 Realisatie van beleidsdoelstellingen

- In samenwerking met de Huis van de Nederlandse Provincies (HNP)- en Randstadpartners monitoren, tijdig signaleren, belangen behartigen en profileren binnen het Europese krachtenveld. De analyse van het EC-werkprogramma en de EU-uitvoeringsagenda 2025 brengen focus en prioritering.
- Monitoring van de Europese subsidiekansen en deze verbinden aan aankomende provinciale projecten. Advies en waar mogelijk ondersteuning bij alle projectfases, van aanvraag tot uitvoering met verantwoording, als basis voor een EU regionaal expertisecentrum.
- Inzetten op communicatie en efficiënte informatievoorziening over de EU voor PS, GS, ambtelijk en de hele regio (met name richting de gemeenten en waterschappen). Verdere intensivering van de samenwerking op Europese Public Affairs met Utrechtse publieke en private stakeholders wanneer mogelijk en van toegevoegde waarde.

Beoogde resultaten:

- Effectieve uitoefening van onze Public Affairs taken in Brussel.
- Optimale benutting van Europese financieringskansen voor de organisatie en waar mogelijk de regio.
- Toewerken naar een Europabewuste organisatie en regio, conform de Europastrategie (2024-2034).

Meerjarendoel P10-5-4 De Staat van Utrecht is van niveau

- Er wordt een special over armoede opgesteld.
- Er wordt meer samengewerkt met en data gedeeld van partners zoals de ODRU.

Beoogde resultaten:

- Data en analyses zijn geactualiseerd en aangevuld.
- De database en website worden frequent geraadpleegd; er worden meer gebruikers dan voorgaande jaren geregistreerd.

Meerjarendoel P10-5-5 Strategisch vermogen organisatie sterker

- Opstellen van een toekomstperspectief ter voorbereiding op de kadernota.
- Opstellen van een strategische kennisagenda.
- Analyse van het strategisch netwerk van de provincie en waar nodig het netwerk versterken.

Beoogde resultaten:

- Zicht op trends en toekomstige ontwikkelingen en duiding van impact op provinciale taken, ten behoeve van sterker strategisch handelen.
- Sterk regionaal netwerk.

Beleidsdoel P10-6 Gemeenten, waterschap conf. wet

Meerjarendoel P10-6-1 Wettelijke toezichtstaak goed

- Opstellen van toezichtbeslissingen over alle Utrechtse gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen, het uitvoeren van bijbehorende monitoringstrajecten en interventies en het uitvoeren van thema-onderzoeken.
- Organiseren van (regio)bijeenkomsten per toezichtdomein ter bevordering van kennisdeling tussen lokale overheden.
- Inrichten van nieuwe IBT-taken (IBT-erfgoed en IBT bibliotheken) conform gemaakte afspraken met IPO en Rijk.

Beoogde resultaten:

- Een transparant en pro-actief uitgevoerde toezichtrol, met ruimte voor maatwerk, dialoog en kennisuitwisseling met en tussen toezichtontvangers.
- De toezichttaak is op alle domeinen ingericht waarover afspraken zijn gemaakt via de Wet revitalisering generiek toezicht (2012) en aanvullend zijn of worden gemaakt met IPO en Rijk (IBT Erfgoed en IBT Bibliotheken).

Beleidsdoel P10-7 Concernbrede aansturing brede thema

Meerjarendoel P10-7-1 De Sociale Agenda is zichtbaar

- Faciliteren en aanjagen van mensgericht, gebruikersgericht en inclusief werken door middel van o.a. sociale bril-sessies om sociaal werken in het DNA van de Provincie te borgen.
- Samenwerken met belanghebbende partijen om een bijdrage te leveren aan gelijke kansen voor inwoners in de provincie Utrecht.
- Bijdragen aan een inclusieve en toegankelijke organisatie met HRO en Facilitair.

Beoogde resultaten:

- De Provincie werkt mensgericht, gebruikersgericht en inclusief in haar opgaven.
- We beschikken over een waardevol netwerk waarin samenwerking centraal staat. We hebben inzicht in maatschappelijke kwesties rondom antidiscriminatie en inclusie en ondersteunen actief initiatieven die bijdragen aan een inclusieve provincie. Dit omvat projecten gericht op thema's zoals laaggeletterdheid, het slavernijverleden, regenboogbeleid en de strijd tegen discriminatie en andere vormen van uitsluiting.
- Drie gemeenschappen hebben met ondersteuning vanuit de provincie hun aanpak ontwikkeld en de betreffende gemeenten zijn ondersteund om hun rol binnen de samenwerking optimaal in te zetten.
- Er is een intern en extern netwerk van personen en partijen die gemeenschappen kunnen ondersteunen. Dit netwerk is gericht op kennisontwikkeling en het ontwikkelen van aanpakken.

Beleidsdoel P10-8 Juridisch fundament sterker

Meerjarendoel P10-8-1 Versterking juridische functie

- Inhoudelijke opleidings- en netwerkbijeenkomsten.
- Intervisie en opleiding qua wijze van adviseren.
- Het kwalitatief op orde maken en houden van bezwaar en Woo processen.

Beoogde resultaten:
- Het versterken van het juridische interne netwerk binnen de provincie Utrecht door middel van inhoudelijke bijeenkomsten.
- Het versterken van de oplossingsgerichte, integrale en strategische juridische advisering.
- Efficiënte processen die een tijdige(r) afhandeling mogelijk maken.

Beleidsdoel P10-9 De communicatie is zichtbaar, vindbaar

Meerjarendoel P10-9-1 Door ontwikkelen communicatie
- Implementeren van een applicatie voor omgevings- en media-analyse.
- Doorontwikkeling van de in 2024 geplaatste interactieve schermen (narrow casting).
- Monitoring van social media, toetsen op effectiviteit en opzetten webcare.

Beoogde resultaten:
- Beter geïnformeerde medewerkers over zowel de interne organisatie als over maatschappelijke ontwikkelingen.
- Goede omgevingsanalyses waarmee we beter kunnen anticiperen op ontwikkelingen buiten.
- Actievere interactie op social media en daardoor een zichtbare, verbindende en transparante overheid zijn.

Meerjarendoel P10-9-2 Medewerkers faciliteren in Vaardigheden
- Schrijf- en taalaanbod via Utrecht Academie en het programma Gebruiker Centraal.
- Medewerkers faciliteren met schrijfstijl- en contentgids op intranet.
- Onderzoeken hoe AI/ Chat GPT efficiënt ingezet kan worden en een veilige hulp kan zijn bij communicatie.

Beoogde resultaten:
- We zijn in onze communicatie duidelijk, begrijpelijk en toegankelijk voor iedereen.
- Als we communicatief vaardiger zijn, zijn we beter in verbinding met onze inwoners.

Meerjarendoel P10-9-3 Corporate communicatie
- Doorontwikkeling van visuele formats voor publicaties en aansprekend beeldgebruik.
- Effectmeting en bereik van onze corporate communicatie (van het format).
- Werken aan een duidelijker profiel door prioritering van de communicatie over onze opgaven.

Beoogde resultaten:
- Beter bereik bij een brede doelgroep door (na onderzoek) beter aan te sluiten bij de behoeften en gebruikte kanalen.
- Betere herkenbaarheid van de belangrijkste opgaven voor onze provincie.
- Beter begrip voor de opgaven waar we aan werken en de dilemma's bij onze ruimtelijke opgave.

P11 Overhead

P11	Overhead	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
P11-1	De financiële keten is robuust	-8.521	-6.803	**-4.351**	-3.815	-4.144	-4.144
P11-2	Organisatie duurzaam inzetbaar	-6.431	-7.043	**-14.235**	-12.948	-12.879	-12.664
P11-3	ICT-fundament is toekomstbestendig	-15.235	-15.803	**-15.368**	-15.097	-15.215	-15.233
P11-4	De dienstverlening is klantgericht	-18.537	-18.451	**-14.809**	-14.619	-14.969	-14.969
P11-5	De provincie geeft het goede voorbeeld	-10.188	-9.401	**-7.085**	-6.515	-6.387	-6.387
P11-6	De beheersing van de organisatie	-1.710	-2.574	**-2.831**	-2.481	-2.481	-2.481
Totaal P11	Overhead exploitatie	-60.622	-60.075	**-58.679**	-55.475	-56.075	-55.878

Beleidsdoel P11-1 De financiële keten is robuust

Meerjarendoel P11-1-1 De financiële keten is robuust

- Het verzorgen van diverse trainingen aan onder andere financiële medewerkers, budgethouders, statenleden, trainees over de provinciale financiën, financiële beheersing en sturing met onder andere de inzet van het HRO-leerplatform. Trainingen worden periodiek geëvalueerd en bijgesteld waar nodig.
- Het herijken dan wel vaststellen van beschrijvingen van rollen en spelregels in de financiële processen. Waarbij aan de hand van casuïstiek verbeteringen geformuleerd en geïmplementeerd worden.
- Het inventariseren van de informatiebehoefte. Op basis waarvan een rapportageset per niveau geïmplementeerd en periodiek geëvalueerd gaat worden.

Beoogde resultaten:

- Beschikbaarheid van voldoende financiële kennis binnen de gehele financiële keten.
- Een effectieve sturing van de financiële processen door: een samenwerkende organisatie, actief eigenaarschap van budgethouders, heldere communicatielijnen, waarbij men elkaar aanspreekt op verantwoordelijkheden.
- Kwalitatief goede financiële rapportages voor bestuur en management passend bij de verantwoordelijkheden: concernbrede en strategische informatie en beschikbaarheid van actuele eenduidige stuurinformatie binnen de gehele provincie.

Beleidsdoel P11-2 Organisatie duurzaam inzetbaar

Meerjarendoel P11-2-1 Organisatie duurzaam inzetbaar

- Om wendbaar te blijven als organisatie, blijft het belangrijk blijft dat we zicht blijven houden op de veranderende omstandigheden en deze
  blijven vertalen naar de benodigde ontwikkelingen en diensten voor organisatie en medewerkers. Organisatieontwikkeling is een constante, om toekomstbestendig te blijven.
- Vanuit de keten Mens en Organisatie, de provincie Utrecht deskundig terzijde staan door een strategisch adviserende, faciliterende en ontzorgende rol te vervullen. Dit vraagt doorontwikkeling van onze dienstverlening en slimmer samenwerken. Te starten met onze eerstelijns dienstverlening.

Beoogde resultaten:

- We worden slagvaardiger door participatief, integraal en gecoördineerd te werken aan de doorontwikkeling van onze organisatie-inrichting, onze werkwijzen, ons (persoonlijk) leiderschap en onze samenwerkingscultuur.
- Verhogen klanttevredenheid HR-dienstverlening.
- Klantvriendelijker werving en selectieproces door technische ondersteuning en verminderen van inhuur op structureel werk.

Beleidsdoel P11-3-1 ICT-fundament is toekomstbestendig

Meerjarendoel P11-3-1 ICT-fundament is toekomstbestendig

- Opstellen van een pakket van eisen en in de markt zetten van een Europese aanbesteding, zodanig dat in de tweede helft van 2025 gestart kan worden met de realisatie.
- De IV-organisatie bestaat uit diverse onderdelen en functionarissen. In de samenwerking en realisatiekracht is winst te behalen. Team I&A maakt hiervan ook onderdeel uit. Aan de hand van een ontwikkelplan worden in 2025 de eerste piketpalen geslagen.
- Het continu ontwikkelen van het informatiehuis van de provincie vraagt om een IV-sturingsmodel waarin dit proces continuïteit gewaarborgd wordt. In 2024 is een start gemaakt met portfoliomanagement, het voortbrengingsproces en de gremia IV-raad en Porfolioboard. De eerste contouren van een robuust IV-sturingsmodel zijn in de steigers gezet. In 2025 gaan we een IV-roadmap ontwikkelen die aansluit bij de P&C cyclus en een meerjaren doorkijk geven aan de IV-ontwikkelingen.

Beoogde resultaten:

- Moderniseren en vernieuwen van ICT-fundament, welke aansluit bij de toekomstige vraag van informatievoorziening en digitalisering
- (Her)inrichten van de IV-organisatie, welke beter aansluit en antwoord kan geven op de i-vragen uit de vakafdelingen
- Inrichten van het IV-sturingsmodel met bijbehorende producten, zodat er rust, focus en transparantie ontstaat op de continu ontwikkeling van het informatiehuis

Beleidsdoel P11-4 De dienstverlening is klantgericht

Meerjarendoel P11-4-1 De dienstverlening is klantgericht

In het kader van de organisatieontwikkeling is binnen domein BIO een keten Dienstverlening opgestart. Het doel van de keten Dienstverlening is om de dienstverlening van de provincie – zowel intern als extern – in afstemming met de organisatie en de gebruikers te verbeteren.

- Starten met een aantal projecten, te weten: 1-loket BIO, Digitaal Portaal & klantervaring -en klantreizen. Daarvoor zijn concrete projectplannen / plannen van aanpak nodig, evenals werkbudgetten uit de diverse teams. Als daarmee de projecten niet realiseerbaar zijn, volgt er mogelijk een onderbouwde claim in de Kadernota 2026.
- Nulmeting tevredenheid interne – externe dienstverlening ook als input prestatie-indicator P&C-producten.
- Verbeteren en optimaliseren van processen.

Beoogde resultaten:

- Informatiestromen en diensten toegankelijk en eenvoudiger maken om de dienstverlening te verbeteren.
- Inzicht in de tevredenheid van gebruikers om deze meetbaar te maken en toekomstig te monitoren (verbeteren).
- Dienstverlening ten goede van de klantgerichtheid en klanttevredenheid verbeteren.

Beleidsdoel P11-5 De provincie geeft het goede voorbeeld

Meerjarendoel P11-5-1 De provincie geeft het goede voorbeeld

- Ontwerpen van de verbouw- en verduurzamingsplannen voor het Provinciehuis.
- Ontwikkelen van een leertraject voor maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI). Een voorbeeld is de aanbesteding van nieuwe cateraar, waarbij concrete afspraken worden gemaakt over verduurzaming van de catering.
- Gaan we aan de slag met het uitvoeringsplan voor het verduurzamen van het woon-werkverkeer. We blijven de voortgang meten aan de hand van een jaarlijkse voetafdruk, die inhoudelijk steeds vollediger wordt.

Beoogde resultaten:

- Verduurzamen en verbouwen van het Provinciehuis, afname voetafdruk.
- Verduurzamen van woon-werkverkeer, afname voetafdruk.
- Bewustwording creëren van MVOI onder medewerkers.

Beleidsdoel P11-6 De beheersing van de organisatie

Meerjarendoel P11-6-1 Uitvoeren van concerncontrol

- We gaan door met de structurele aanpak van risicogestuurd werken en zullen dat op onderdelen aanscherpen op basis van de aanbevelingen uit de evaluatie van 2024.
- We voeren business control uit en adviseren op bestuurlijke stukken voordat deze worden aangeboden voor besluitvorming.
- We ondersteunen het management door de implementatie van aanbevelingen van accountants en de Randstedelijke Rekenkamer te volgen. Verder voeren we een aantal onderzoeken uit, waaronder: een 217a onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur.

Beoogde resultaten:

- In 2025 zetten we in op de verdere doorontwikkeling van het risicogestuurd werken. Hierdoor maken we als organisatie een stap op het gebied van risicobewustzijn en risicoleiderschap.
- Daarnaast adviseren we de ambtelijke organisatie, het College (GS) en Provinciale Staten (PS) op het gebied van governance, risico's en beheersmaatregelen waaronder de grote transities (onder andere het Utrechts Programma Landelijk Gebied). Dit vergroot de kans op het succesvol doorlopen van de transities.
- Tevens ondersteunen we de organisatie door een beeld te vormen van de mate waarin we in control en rechtmatig zijn.

Meerjarendoel P11-6-2 Versterken van VIC

- We toetsen de verbijzonderde interne controles (VIC) in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording die door het College wordt afgegeven.

Beoogde resultaten:

- We ondersteunen de organisatie door een beeld te vormen van de mate waarin we in control en rechtmatig zijn.